

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra ruského jazyka a literatury

Didaktické zpracování tématu ruského sportu, jeho historie a využití při výuce ruského jazyka

Diplomová práce

Autor: Bc. Petr Dejnožka
Studijní program: N7504
Studijní obor: Učitelství pro střední školy – základy společenských věd
Učitelství pro střední školy – ruský jazyk a literatura
Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.
Oponent: PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

Hradec Králové

2019

Zadání diplomové práce

Autor: Petr Dejnožka

Studium: P16P0579

Studijní program: N7504 Učitelství pro střední školy

Studijní obor: Učitelství pro střední školy - základy společenských věd, Učitelství pro střední školy - ruský jazyk a literatura

Název diplomové práce: **Didaktické zpracování tématu ruského sportu, jeho historie a využití při výuce ruského jazyka**

Název diplomové práce AJ: Didactic Implementation Theme of Sport in Russian Federation, Its History and Use in Russian Language Teaching

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Diplomová práce se bude skládat ze dvou částí. První část bude stručně pojednávat o historii nejvýznamnějších sportů na území Ruské federace od jejich počátků až do současnosti, diplomant se zaměří rozvoj a úspěchy v individuálních i týmových sportech. Druhá část bude zaměřena na využití tématu ve školní praxi, konkrétně ve výuce ruského jazyka. Bude hodnotit a srovnávat zastoupení tématu "sport" v učebnicích ruského jazyka. V rámci druhé části práce diplomant uvede příklady didaktických cvičení se stejnou tematikou.

ŽOFKOVÁ, H., EIBENOVÁ, K., LIPTÁKOVÁ, Z., ŠAROCH, J. : Pojehali 1. Ruština pro základní školy. Učebnice. 1. vyd., Praha, SPL - Práce ve spolupráci s nakladatelstvím ALBRA, 2002, 98 s., ISBN: 80-86490-29-7, učebnice ZŠ CHAMRAJEVA, Jelizaveta, IVANOVA, Elza, BRONIARZ, Renata. Vremena 1 : kurz ruského jazyka pro začátečníky : učebnice pro 2. stupeň základních škol, víceletá gymnázia a střední školy. Dubicko : INFOA, 2009. 115 s., ISBN: 978-80-7240-663-0. SVOBODOVÁ, J. S.Jelínek, L.F.Alexejeva, R.Hříbková, H.Žofková. RADUGA po-novomu. Nakladatelství Fraus, 2009. ORLOVA, Natália, VÁGNEROVÁ, Marta. KOŽUŠKOVÁ, Mirka, KOŽUŠKOVÁ, Miroslava. Klass! 2 : ruština pro střední školy : učebnice a pracovní sešit. Praha : Klett, 2011. 186 s., ISBN 978-80-7397-066-6 ŽÍŽKOVÁ, I.: Využití didaktických her při vyučování cizích jazyků. Praha, 2001, 102 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Pedagogická fakulta. Katedra rusistiky a lingvodidaktiky. Vedoucí práce J. Folprechtová. PURM, Radko, Stanislav JELÍNEK a Josef VESELÝ. Didaktika ruského jazyka : vybrané kapitoly. 2. vyd., rozš. a přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 1997. 264 s. ISBN 80-7041-757-9. CHODĚRA, Radomír. Didaktika cizích jazyků. : Úvod do vědního oboru. 2. vydání. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2274-5.

Garantující pracoviště: Katedra ruského jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.

Oponent: PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 12.12.2016

Poděkování

Na tomto místě chci především poděkovat vedoucímu diplomové práce, panu Miroslavu Půžovi, za cenné rady a připomínky, které mi poskytoval v průběhu zpracování této práce.

Vřelé díky patří i zaměstnancům Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové za zpřístupnění a poskytnutí materiálů.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval (pod vedením vedoucího diplomové práce) samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové 19.6. 2019.

Anotace

DEJNOŽKA, Petr, Bc. *Didaktické zpracování tématu ruského sportu, jeho historie a využití při výuce ruského jazyka*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2019, 73 s. Diplomová práce.

Diplomová práce se bude skládat ze dvou částí. První část bude stručně pojednávat o historii nejvýznamnějších sportů na území Ruské federace od jejich počátků až do současnosti, diplomant se zaměří rozvoj a úspěchy v individuálních i týmových sportech. Druhá část bude zaměřena na využití tématu ve školní praxi, konkrétně ve výuce ruského jazyka. Bude hodnotit a srovnávat zastoupení tématu "sport" v učebnicích ruského jazyka. V rámci druhé části práce diplomant uvede příklady didaktických cvičení se stejnou tematikou.

Klíčová slova: Sport, Rusko, SSSR, didaktika, procvičování, zimní olympijské hry, mistrovství světa

Annotation

DEJNOŽKA, Petr, Bc. *Sports Didactic Implementation Theme of Sport in Russian Federation, Its History and Use in Russian Language Teaching*: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2019, 73 pp. Diploma Thesis.

The first part of this diploma degree thesis is to deal with the most significant types of sports in the Russian Territory from the beginning of its existence to present. The work describes development and achievements in the individual, as well as team sports. The second part of the work is focused on the didactic use of this issue. It evaluates and also compares teaching of the topic of sports that are found in different textbooks pertaining to the Russian language that I have found in the Czech Republic. This thesis brings examples of the same theme.

Keywords: Sports, Russia, USSR, Didactics, Practise, Winter Olympics Games, World Championship

Obsah

Úvod	7
1. Olympijské hry a významné události na území Ruska	9
1.1. Letní olympijské hry 1980 v Moskvě.....	9
1.2. Zimní olympijské hry 2014 v Soči	10
1.3. Mistrovství světa v ledním hokeji	11
1.4. Hokejové olympijské turnaje.....	13
1.4. Mistrovství světa ve fotbale 2018.....	15
1.5. Další významné sportovní události na území Ruska	18
2. Nejvýznamnější sportovní osobnosti SSSR a Ruska	20
2.1. Alexandr Alexandrovič Aljechin.....	20
2.2. Albina Chamitovna Achatovová	20
2.3. Vsevolod Michajlovič Bobrov.....	21
2.4. Anatolij Ivanovič Bogdanov.....	22
2.5. Pavel Vladimirovič Bure	22
2.6. Valerij Borisovič Charlamov	22
2.7. Lev Ivanovič Jašin	23
2.8. Alexandr Alexandrovič Karelin.....	23
2.9. Anatolij Jevgeněvič Karpov	24
2.10. Garri Kimovič Kasparov	24
2.11. Vladimir Jevgeněvič Krutov	25
2.12. Galina Alexejevna Kulakovová	25
2.13. Larisa Semjonovna Latyninová	26
2.14. Jevgenij Vladimirovič Malkin	26
2.15. Jakov Fjodorovič Melnikov	26

2.16.	Alexej Jurjevič Němov	27
2.17.	Igor Alexandrovič Netto	27
2.18.	Alexandr Michajlovič Ovečkin.....	27
2.19.	Jevgenij Viktorovič Pljuščenko	28
2.20.	Ivan Maksimovič Poddubnyj	28
2.21.	Alexandr Vladimirovič Popov	29
2.22.	Irina Konstantinovna Rodninovová	29
2.23.	Lidija Pavlovna Skoblikovová	30
2.24.	Maria Jurjevna Šarapovová.....	30
2.25.	Vladislav Alexandrovič Tret'jak	30
2.26.	Nikolaj Sergejevič Valujev	31
2.27.	Jurij Petrovič Vlasov	31
3.	Současné problémy ruského sportu	33
3.1.	Historie dopingů	33
3.2.	Problémy na olympijských hrách v Soči	34
3.3.	Zákaz startu na olympijských hrách	36
4.	Zpracování tématu sport v nejběžnějších učebnicích ruského jazyka ..	38
4.1.	Učebnice pro základní školy.....	38
4.1.1.	Поехали 4	38
4.2.	Učebnice pro střední školy	38
4.2.1.	Класс 1	38
4.2.2.	Радуга 3 učebnice	39
4.2.3.	Радуга по-новому 5	40
4.2.4.	Времена 2 – učebnice	40
4.2.5.	Další učebnice pro střední školy	40
5.	Didaktické zpracování tématu Sport	43
5.1.	Lexikální cvičení	43

5.2. Morfologická cvičení.....	49
5.3. Syntaktická cvičení.....	51
5.4. Samostatný písemný/ústní projev	54
5.5. Práce s textem.....	55
5.4. Překlad.....	61
5.5. Didaktické hry	63
Závěr	65
Použitá literatura.....	66
Přílohy	1
Příloha A: Plickers.....	1
Příloha B: Kahoot	4
Příloha C: Slovní zásoba – druhy sportovních odvětví	7

Úvod

Diplomová práce svým tématem částečně navazuje na bakalářskou práci Historie sportovní žurnalistiky v Ruské federaci, v rámci které jsem rozebral historii a současnost ruské mediální scény, popsal způsoby, prostředky a možnosti předání sportovních informací a zároveň se věnoval osobnostem ruské sportovní žurnalistiky v různých časových obdobích.

V práci diplomové budu na sportovní tematiku nahlížet z jiného pohledu, propojím svůj zájem o různá sportovní odvětví s mojí aprobací (Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání). Při výběru tématu hrál velkou roli i fakt, že nezbytnou součástí mé redaktorské práce je disponovat přehledem o dění v Kontinentální hokejové lize, která, jakožto nejlepší liga v Evropě, sídlí na území Ruské federace.

V oblasti sportu patří Rusko ke světovým velmocím. V současnosti i v dobách Sovětského svazu dokázali ruští sportovci velmi zdatně konkurovat v řadě sportovních odvětví jiným světovým gigantům a nesporně se svými výsledky zapsali do historie. Rozsah práce mi dovolí vybrat pouze nejvýznamnější z nich, zmínit nejlepší výsledky, úspěchy a sportovce.

Diplomová práce se skládá ze dvou částí. V úvodní části, která je tvořena ze tří kapitol, je popsána historie a současnost ruského sportu se zaměřením na úspěchy a problémy ruských sportovců na mezinárodním poli v týmových či individuálních sportech.

Úvodní kapitola přináší hlavní sportovní události konané na území Sovětského svazu a Ruské federace v průběhu 20. a začátku 21. století a zároveň shrnuje největší úspěchy v historii ruského sportu na mezinárodním poli, ať už v rovině individuální či týmové.

Druhá kapitola je věnována konkrétním ruským sportovcům, kteří během své kariéry vynikali nejen na ruském území, ale především v celosvětovém měřítku. U každého z vybraných sportovců je zmíněn životopis a největší úspěchy jeho sportovní kariéry.

V kapitole třetí nastíním současné problémy ruského sportu ve spojitosti s dopingovým skandálem a korupcí, která v současné době výrazně hýbe ruským sportem a ovlivňuje starty sportovců pod vlajkou Ruské federace na mezinárodních akcích.

Následující kapitoly patří do druhé části diplomové práce – didaktické zpracování daného tématu. Nejprve porovnam zpracování tématu „sport“ v nejběžnějších učebnicích ruského jazyka na základních, středních a vysokých školách. V závěru předložím vlastní seznam cvičení, které je možné při výuce tématu „sport“ v hodinách ruského jazyka využít.

Součástí přílohy diplomové práce jsou didaktické hry Plickers a Kahoot tematicky zaměřené na sport, v závěru naleznete rusko-český slovník letních a zimních sportů.

Cílem diplomové práce je shrnout největší úspěchy sovětského a ruského sportu v jeho historii i současnosti, charakterizovat nejznámější sportovce Ruska a především vytvořit přehled výukových materiálů tématu „sport“ v učebnicích ruského jazyka na různých stupních vzdělávání.

1. Olympijské hry a významné události na území Ruska

Sovětský svaz či následně Ruská federace hostily během své historie řadu významných sportovních akcí, které přilákaly na tribuny či k televizorům obrovské množství fanoušků po celém světě. Za nejvýznamnější akce se dají považovat zimní a letní olympijské hry či světové šampionáty v nejpobulárnějších sportech na světě – ledním hokeji a fotbalu. Následující podkapitoly se věnují právě zmíněným sportovním akcím na území Ruska.

1.1. Letní olympijské hry 1980 v Moskvě

Sovětský svaz hostil během své devětašedesátileté historie nejvýznamnější sportovní událost na světě pouze jednou, v roce 1980 se dějištěm XXVII. letních olympijských her stala Moskva. Daná akce se do své historie nezapsala pouze velkou medailovou bitvou mezi domácími sportovci a Německou demokratickou republikou, zároveň zde však došlo k velkému bojkotu, který čtrnáctidenní zápolení sportovců neustále doprovázel.

Bojkot olympijské akce nebyl v historii ničím neobvyklým, politický protest se nevyhnul například londýnské olympiádě z roku 1908 či o 28 let později v Berlíně. Slovo bojkot je však v největším měřítku spojováno právě s rokem 1980, kdy do Moskvy odmítli přicestovat a soutěžit o cenné kovy sportovci z 65 států světa.

Náznak problémů nastal poté, co půl roku před startem celé akce americký prezident Jimmy Carter stanovil Sovětskému svazu ultimátum, v rámci kterého musí jeho vojska opustit území Afghánistánu. K protestu se přidaly další významné velmoci – Kanada, Čína, Írán, z evropských států Řecko, Rakousko, Švédsko či člen sovětského bloku Rumunsko.¹ Ruská strana, disponující názorem, že by USA bojkot i nadále podporovaly, jejich ultimátum zamítla a oznámila, že se i přesto moskevský svátek sportu omráčený bojkotem konat bude.²

Maskotem olympijských her se stal „Medvídek Míša“, jehož můžeme znát z animovaného ruského stejnojmenného seriálu. Vzhledem k bojkotu celé akce se o medailové prvenství strhl velký boj mezi dvěma velmocemi, se ziskem 80 zlatých, 69 stříbrných a 45 bronzových

¹ КРЕЧЕТНИКОВ, Артём. Бойкот Олимпиады: эффективная мера или акт бессилия? *BBCRussian.com* [online]. 25.6.2008 [cit. 2018-01-10]. Dostupné z:

http://news.bbc.co.uk/1/hi/russian/in_depth/2008/olympics2008/newsid_7517000/7517744.stm

² О спорт, ты бойкот!. *Московский комсомолец* [online]. 13.4.2008 [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <http://www.mk.ru/editions/daily/article/2008/04/13/45476-o-sport-tyi-boykot.html>

medailí se vládcem celé olympiády stal domácí výběr Sovětského svazu. Hrdinou se stal především ruský gymnasta Alexandr Ditjatin, který v každé z gymnastických disciplín získal cenný kov a olympijské hry zakončil s osmi medailemi na kontě.³

Přesto však, více než dominance ruských sportovců, zůstal v paměti fakt, že řada zemí svoji účast na sportovním svátku, vzhledem k politické situaci, odmítla.⁴

1.2. Zimní olympijské hry 2014 v Soči

Na další nejvýznamnější sportovní svátek si příznivci ruského sportu museli počkat více než tři desetiletí, v hlasování o pořadatele zimních olympijských her ruské Soči ve druhém kole těsně porazila jihokorejský Pchjongčchang⁵, na něhož v úvodním kole nestačila.⁶

Inhed po úspěšné kandidatuře odstartovali v Rusku přípravy na velkolepou sportovní akci, která se měla zapsat do historie nejen ruského, ale celosvětového sportu. Přesně 500 dní před jejím startem organizátoři zveřejnili slogan olympiády – „Жаркие. Зимние. Твои“. Prezident organizačního výboru Dmitrij Černyšenko komentoval výběr sloganu následovně: „Tato tři slova ukazují rozmanitost Ruska. Slovo „horké“ charakterizuje místo konání her – Soči, „zimní“ označuje roční období, ve kterém se akce koná a „vaše“ symbolizuje, že zimní olympijské hry budou olympiádou všech.“⁷

Mohutnost celé akce podtrhla i částka, která byla vynaložena na její realizaci. Náklady na stavbu olympijských stadionů, vytvoření infrastruktury a podmínek pro akci pod hlavičkou Mezinárodního olympijského výboru vyšla organizátory na zhruba 214 miliard rublů. Necelá polovina byla dle zprávy investována ze státních peněz, o zbytek se postarali soukromí investoři. Zcela právem je tato olympiáda právě označena za nejdražší v celé historii.⁸

Dalším nepříjemným znakem a rekordem druhých olympijských her na území Ruska v historii je počet zpětně odebraných medailí vinou dopingu, což přineslo předzvěst velkého

³ *Moscow 1980 Summer Olympics - results & highlights* [online]. [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/Moscow-1980>.

⁴ Tamtéž.

⁵ Jihokorejský Pchjongčchang neúspěšnou kandidaturu nevzdal a zimní olympijské hry hostil o čtyři roky později.

⁶ ТРУШИН, ЕВГЕНИЙ. *Газета.ру - Спорт: 51:47 в пользу Сочи* [online]. [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: https://web.archive.org/web/20070708192724/http://sport.gazeta.ru/sport/2007/07/a_1879924.shtml

⁷ КАЛИНИНА, Юлия. *Жаркие. Зимние. Твои. Что это такое?: - Спорт - МК* [online]. 25.9.2012 [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://www.mk.ru/sport/2012/09/25/752966-zharkie-zimnie-tvoi-cto-eto-takoe.html>

⁸ МАЛИНОВСКАЯ, Валентина. *Сколько денег потрачено на Олимпиаду Сочи 2014* [online]. 25.9.2012 [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://www.investmentsrussia.ru/svoi-biznes/goroda-regioni/olimpiada-v-sochi-2014.html>

dopingového skandálu, který propukl napříč ruským sportem v následujících letech. Po úpravách skončilo Rusko v medailovém pořadí až na čtvrté pozici za Norskem, Kanadou a Spojenými státy, kvůli dopingmu totiž muselo zpětně odevzdat dohromady třináct medailí, konkrétně tři zlaté, osm stříbrných a dvě bronzové.

Nejúspěšnějším ruským sportovcem byl naturalizovaný Rus Viktor Ann v disciplíně zvané short track se třemi zlatými medailemi, pouze o jednu méně získala Tat'ána Volosožarová v krasobruslení.⁹

1.3. Mistrovství světa v ledním hokeji

Za kolébku ledního hokeje se obecně považuje Kanada, ohromné množství úspěchů ale během své historie dokázali posbírat také sověští a následně ruští hokejisté. Na scénu nastoupili až výrazně později, konkrétně po revoluci v roce 1917. Do Mezinárodní federace ledního hokeje¹⁰ sice Rusko vstoupilo již o šest let dříve, z důvodu první světové války a bolševického převratu z ní však poměrně rychle vystoupilo.¹¹

První sovětský reprezentační výběr se představil v sérii zápasů proti LTC Praha v roce 1938, čímž odstartoval velký rozkvět ruského hokeje.¹² První úspěchy na mezinárodní scéně se objevily až v roce 1954, kdy Sovětský svaz získal úplně první zlatou medaili v historii. Na mistrovství světa ve Švédsku ruský trenér Arkadij Černyšev¹³ dosáhl se svým výběrem obrovského úspěchu.¹⁴ Ve Stockholmu ruští hokejisté vyhráli šest ze sedmi zápasů a stali se poprvé v historii mistry světa. Na úspěch dokázali navázat i v následujících letech, když na medailových pozicích nechyběli, kromě turnaje v Denveru v sezóně 1961/1962, až do roku 1991.¹⁵

Hokej se v Sovětském svazu rozvíjel velmi rychle a stal se v zemi nesmírně populární. V roce 1957 úplně poprvé dostala pořadatelství světové akce Moskva, samotný turnaj přilákal

⁹ *Sochi Olympics - 2014 Winter Games in Russia results & videos* [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/Sochi-2014>

¹⁰ Tehdy ještě pod zkratkou LIHG (Ligue Internationale de Hockey sur Glace), v současné době již IIHF (International Ice Hockey Federation)

¹¹ FOZIKOŠ, Andrej. REITEROVÁ, Tat'jana. *Realie rusky mluvících zemích*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 1998. Část 1, Российская Федерация – История, s. 24-25. ISBN 80-85784-76-9.

¹² TARASOV, Anatolij. *O hokeji mluví Tarasov*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1971. Léta a lidé, s. 52.

¹³ Arkadij Černyšev nahradil těsně před startem šampionátu trenéra Tarasova, jehož tréninky byly velmi únavné, hráči je špatně nesli a nenáviděli. Z toho důvodu byl původní kouč Sovětského svazu odvolán.

¹⁴ GUT, Karel. VLK, Gustav. *Světový hokej: kapitoly z historie*, .1. vyd., Praha : Olympia, 1990. Část 3 , 1 hokejový věrozvěst přišel z východu. Exploze ve Stockholmu, s. 197.

¹⁵ International Ice Hockey Federation. Men [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/iihf-home/history/all-medallists/men/>

velké množství fanoušků. Průměrná návštěvnost se pohybovala okolo čtrnácti tisíc diváků, nejsledovanější duel se ale uskutečnil na fotbalovém stadionu komplexu Lužniki, kde zápas mezi SSSR a Švédskem navštívilo okolo 55 tisíc fanoušků, což bylo až do roku 2001 rekordem na hokejové scéně.¹⁶

Sovětské hokejisty byli favorité celého turnaje a při neúčasti Kanady a Spojených států si měli jednoznačně dojít pro zlaté medaile. Kvůli neshodám v týmu prohrál Sovětský svaz zápas se Švédskem a z domácího mistrovství si odnesl pouze stříbrné medaile. Cenu pro nejlepšího střelce převzal Vsevolod Bobrov, kanadské bodování opanoval Konstantin Loktjev.¹⁷

Během následujících let byl sovětský hokej na přímém vzestupu, o čemž svědčí i série devíti zlatých medailí v 60. letech 20. století, které dokázalo v tehdejší době konkurovat pouze Československo. Centrum sovětského hokeje – Moskva – se dalších šampionátů dočkalo v roce 1973, 1979 a 1986, kde již Sověti svoji kvalitu potvrdili a získali tři očekávaná zlata.

K velkým událostem začátku 70. let je nutné zařadit také Sérii století, což byl turnaj, v rámci kterého proti sobě poměřili síly profesionální hráči z NHL¹⁸ a hokejisté ze Sovětského svazu. Velmi sledovaná série nabídla celkově osm zápasů, na území Kanady sice dokázali Sověti dvakrát zvítězit a ještě jednou remizovat, na domácí půdě v Paláci sportu Lužniki ale třikrát prohráli a v sérii tak byli poraženi.¹⁹

V celkovém součtu zaznamenal Sovětský svaz do svého rozpadu v roce 1991 dvaadvacet zlatých medailí z mistrovství světa a stal se neúspěšnějším státem v celé historii ledního hokeje.²⁰ Medailová sbírka se rozrostla i v 90. letech 20. století, na slavné úspěchy a jednoznačné výsledky se ale ruským hokejistům navázat nepodařilo. V roce 1992 tým SNS²¹

¹⁶ СОЛОВЬЕВ, Роман. *Первый чемпионат мира по хоккею в СССР: серебро, бойкот и 55 тысяч в "Лужниках"* [online]. 4.4.2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: https://rsport.ria.ru/hockey2016_heroes/20160404/906495048.html

¹⁷ VYHLÍDAL, František. KRÍŽ, František. *Kronika mistrovství světa v ledním hokeji 1920-2005*. 1. vyd., Praha : DEUS, 2005, s. 93. ISBN 80-86215-76-8.

¹⁸ NHL neboli National Hockey League je profesionální soutěž v ledním hokeji, které se účastní kluby ze Spojených států a Kanady a je považována za nejlepší ligu na světě.

¹⁹ BÁRTA, Pavel. LESCHINGER, Martin. *Velké okamžiky ledního hokeje*. 1. vyd. Ústí nad Orlicí : Flétna, s. 324-325. ISBN : 80-903652-0-5

²⁰ International Ice Hockey Federation. Men [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/iihf-home/history/all-medallists/men/>

²¹ SNS neboli Společenství nezávislých států.

na turnaji v hlavním městě České a Slovenské federativní republiky neuspěl a po čtvrtfinálové porážce od Švédů v poměru 0:2 skončil až na pátém až osmém místě.²²

Na dlouhou dobu poslední zlatou radost zažili ruští hokejisté o rok později v Německu, kde v odvetě za předchozí čtvrtfinále již švédský tým zdolali a pověsili si na krk zlaté medaile.²³ Pro Rusko to byla na dlouhých osm let poslední medaile ze světových šampionátů, na další zlato musela hokejová velmoc čekat dokonce až do roku 2008. Bez medaile byli Rusové i na domácím turnaji v Petrohradě v roce 2000, o sedm let později v turnaji hraném v Moskvě a Mytišči získali jen bronz.

V posledních letech se přece jen ruský hokej začíná na mezinárodní scéně stále více prosazovat. Úvodní zlatá medaile do sbírky přibyla v roce 2008 z Kanady, kde po hladkém průběhu šampionátu v závěrečném duelu s domácím výběrem otočili nepříznivé skóre v závěrečné třetině a v prodloužení zásluhou Ilji Kovalčuka zvítězili.²⁴

Hned o rok později brala Ruská federace další zlaté medaile, tentokrát na turnaji ve Švýcarsku, kde, zejména díky výkonům Ilji Kovalčuka, který se nakonec stal nejlepším útočníkem a nejužitečnějším hráčem celého turnaje, zvedla znovu po roce nad hlavu pohár pro mistry světa. Na zmíněné triumfy navázala ještě v roce 2012 a 2014, v očekávaném domácím šampionátu v roce 2016 získala pouze bronzové medaile.²⁵ Další mistrovství světa na ruském území se chystá v roce 2023, celosvětově populární akci bude v květnu hostit Petrohrad.

1.4. Hokejové olympijské turnaje

S historií ruského hokeje jsou svázány i velké olympijské turnaje, na kterých sovětští a následně ruští hokejisté posbírali řadu medailových úspěchů. Hokejový turnaj patří tradičně k vrcholům olympijských akcí a je na něj upírána značná pozornost. V dobách největší slávy Sovětského svazu vyhrávali sovětští hokejisté, kromě světových šampionátů, pravidelně i

²² VYHLÍDAL, František. KŘÍŽ, František. *Kronika mistrovství světa v ledním hokeji 1920-2005*. 1. vyd., Praha : DEUS, 2005, s. 253. ISBN 80-86215-76-8.

²³ Tamtéž, s. 256.

²⁴ *Ročenka ledního hokeje 2008*, 1. vyd. Praha : AS press, 2008, s. 11. ISBN 80-903552-5-5.

²⁵ International Ice Hockey Federation. Men [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/iihf-home/history/all-medallists/men/>

olympijské hry. V roce 1956 úplně poprvé v historii vyhrál SSSR tři velké akce v jedné sezóně – mistrovství světa, mistrovství Evropy a olympijské hry.²⁶

Po olympiádě v Squaw Valley v roce 1960 Sověti odstartovali šňůru čtyř vyhraných olympijských turnajů v řadě, následně před rozpadem ovládli ještě turnaj v Sarajevu a Calgary, jakožto SNS nebyli poraženi ani v roce 1992 ve francouzském Albertville. Tím se však výčet hokejových zlatých medailí z olympijských her na dlouhou řadu let přerušil.²⁷

Velkým zklamáním byl pro ruské hokejisty a fanoušky olympijský turnaj v Soči, kde bylo jednoznačným cílem získat zlatých medailí. Již v základní skupině ruští hokejisté vyhráli v řádné hrací době pouze jednou, největší šok však přišel až ve čtvrtfinále proti Finsku. Rusové proti pozdějším bronzovým medailistům skórovali pouze jednou a k velké nelibosti fanoušků jejich cesta skončila daleko před medailovými pozicemi.²⁸

Návrat na hokejový trůn zaznamenali ruští hokejisté na posledních olympijských hrách v korejském Pchjongčchangu v roce 2018. Na turnaji v Jižní Koreji měl tým vedený lotyšským trenérem Olegsem Znaroksem zákaz vystupovat pod ruskou vlajkou, mužstvo pod názvem „Olympijští sportovci z Ruska“ si však dokázalo v tvrdé konkurenci dojít pro zlaté medaile.

Po úvodní, nečekané porážce od Slovenska již na turnaji Rusové neztratili jediné utkání a po cestě vyřazovacími boji přes Norsko (6:1), Českou republiku (3:0) si ve finále v prodloužení poradili s překvapením turnaje z Německa (4:3 po prodloužení). Na čelo kanadského bodování celého olympijského turnaje se dostali ruští útočníci Nikita Gusev a Kirill Kaprizov, Vasilij Košečkin zároveň patřil k nejlepším gólmanům celého turnaje.²⁹

Olympijských turnajů se pravidelně účastní také ruské hokejistky³⁰, které ale v dosavadních výsledcích zaostávají za světovou špičkou. Nejlepším umístěním je nově čtvrté místo z roku 2018, na domácím turnaji čtyři roky nazpět v Soči skončily šesté.³¹

²⁶ BÁRTA, Pavel. *Velké okamžiky ledního hokeje 2*. 1. vyd., Ústí nad Orlicí : Flétna, 2007, s. 119. ISBN 80-903652-4-7.

²⁷ *International Ice Hockey Federation. Olympics* [online]. 4.4.2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/home-of-hockey/championships/olympics/>

²⁸ Tamtéž.

²⁹ *Pyeongchang 2018. Olympics. International Ice Hockey Federation*. [online]. 2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://pyeongchang2018.iihf.hockey/>

³⁰ Ženy se na olympijských turnajích utkávají od roku 1998, kdy se poprvé představili na olympiádě v Naganu.

³¹ *International Ice Hockey Federation. Olympics* [online]. 4.4.2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/home-of-hockey/championships/olympics/>

1.4. Mistrovství světa ve fotbale 2018

Rok 2018 přinesl pro Ruskou federaci mezinárodně sledovanou sportovní akci, díky které navštívilo území Ruska velké množství fanoušků z celého světa. Do dějiště šampionátu v červnu a červenci zamířilo 32 nejlepších fotbalových států na světě, aby se zde utkaly o titul světových šampionů. Rusové v současné době nepatří k velmocím daného sportu, během své historie však zaznamenali řadu úspěchů, na které na domácím šampionátu chtěli navázat.

Současná sportovní generace nemá Rusko spojené s úspěchem ve fotbale, během své historie však fotbalisté Ruska či Sovětského svazu zaznamenali dva velké úspěchy na sledovaných mezinárodních turnajích. Sovětští fotbalisté totiž dokázali vyhrát historicky první evropský šampionát, který se konal v roce 1960 od 6. do 10. července v Marseille a Paříži. Tehdy ještě pod názvem Pohár evropských národů.

Po kvalifikaci, do které se zapojilo pouze sedmnáct celků a v níž chyběla řada fotbalových velmocí, následoval závěrečný turnaj, kterého se zúčastnila čtyři nejlepší mužstva. Kromě domácího výběru se ve Francii představila Jugoslávie, SSSR a Československo. Fotbalisté Sovětského svazu zde chtěli navázat na zisk zlatých medailí reprezentace do jednadvaceti let z olympijských her v roce 1956. Na turnaji ve Francii se představila řada hráčů, kteří dříve dosáhla úspěchu v Melbourne a posléze se stali populárními osobnostmi ruského fotbalu 60. let.³²

V semifinále premiérového Poháru evropských národů zvítězil Sovětský svaz nad Československem 3:0, o čtyři dny později v deštivém finále v Parku princů³³ došlo až na prodloužení, které rozhodl sedm minut před jeho koncem Pondělník. Na turnaji se nakonec hned pětice sovětských fotbalistů dostala do závěrečného all star týmu.³⁴

Nejvíce opěvován byl brankář Lev Jašin, kterého po utkání velmi chválil francouzský deník L'Equipe: „*Jestliže do poločasu nevedli Jugoslávci 3:0, pak na tom má hlavní podíl jedenatřicetiletý brankář Jašin. Je to postava, která klidně snese srovnání se Zamorou, Hidenem či Pláničkou. Hrál v takové formě, že by zneškodnil střelu jakéhokoliv útočníka.*“³⁵

³² HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy. Historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. 1. vyd. Praha : Mladá fronta, a.s. – nakladatelství, 2004, s. 18. ISBN 80-204-1138-0.

³³ Park princů neboli Parc de Princes je fotbalový stadion v Paříži, pojme téměř 49 tisíc diváků a domácí zápasy zde hraje populární klub Paris Saint-Germain.

³⁴ HERFURT, Ivan. *Evropské góly. Procházka evropskými šampionáty 1960-1992*. 1. vyd. Praha : Bohemia, 1996, s. 14-15. ISBN 80-85803-20-8.

³⁵ Tamtéž, s. 16.

Další významný úspěch ruského fotbalu je mnohem čerstvější, Rusko od svého vzniku získalo na mistrovství světa či Evropy jedinou medaili a to v roce 2008. Novodobá ruská historie eviduje tři účasti na světovém šampionátu, čtyřikrát se Rusové kvalifikovali na šampionát evropský. Postoupit ze skupiny se jim však povedlo pouze v roce 2008 na turnaji v Rakousku a Švýcarsku a po postupu dotáhli svoji cestu až k bronzovým medailím.

Rusko zaznamenalo v základní skupině dvě výhry a jednu porážku, po čtyřgólové prohře od Španělska porazilo Řecko a Švédsko bez inkasovaného gólu, což mu vyneslo ze druhého místa postup do čtvrtfinále. Rusy vedl na turnaji uznávaný nizozemský trenér Guus Hiddink, který se ve čtvrtfinále postavil právě proti reprezentaci z Holandska. Taktickou bitvu nakonec Rusové rozhodli dvěma trefami v prodloužení, díky čemuž se poprvé v historii novodobého mistrovství Evropy dostali do semifinále.³⁶

V semifinále již Rusko další senzaci nezvládlo, podlehl pozdějším vítězům ze Španělska 0:3 a s turnajem se tak rozloučilo na bronzovém stupínku.

Trenér Hiddink byl i přes porážku s výkonem svého mužstva spokojen a po semifinálové porážce od Španělů před ním smekl: *„Španělé vyhráli naprosto zaslouženě. Po každé porážce jsem hodně zklamaný, ale je ve mně zároveň i pocit hrdosti, co jsme dokázali. Dostali jsme se až do semifinále, pro ruský fotbal je to neuvěřitelný úspěch.“*³⁷

Na světových šampionátech se Rusům nikdy nepodařilo postoupit ze základní skupiny, historická čísla změnili právě na domácím turnaji v roce 2018, v rámci kterého hostilo jedenáct ruských měst obrovskou, nesmírně mediálně sledovanou, akci.

Stejně jako v případě olympijských her, i nyní Rusko velmi dbalo na kvalitu šampionátu a bylo připraveno do něj investovat velké množství prostředků. Podle oficiálních vládních údajů byly náklady na mistrovství světa v přepočtu skoro 240 miliard korun. *„Všechno jde podle plánu. Ale kvůli objektivitě musím říct, že z dvanácti stadionů v jedenácti městech máme u jednoho dvoutměsíční zpoždění. Ale všechno bude v pořádku. Jsem si jistý, že všechno se*

³⁶ TICHÝ, Václav. *XIII. Mistrovství Evropy ve fotbale. EURO 2008. Rakousko – Švýcarsko*. 1. vyd. Praha : Olympia, 2008, s. 69-103. ISBN 978-80-7376-099-1.

³⁷ Tamtéž, s. 103.

dokončí včas a kvalitně,“ vyjádřil se před samotným startem šampionátu prezident Ruské federace Vladimír Putin.³⁸

Na přelomu června a července roku 2018 se hrálo v jedenácti městech Ruska, konkrétně byli FIFA³⁹ vybráni Moskva, Kaliningrad, Petrohrad, Volgograd, Kazaň, Nižnij Novgorod, Samara, Saransk, Rostov na Donu, Soči a Jekatěrinburg. Největším stadionem byl komplex Lužniki v Moskvě, který během zápasů mistrovství světa pojmul až 81 tisíc fanoušků. Právě zde se 14. června odehrál zahajovací zápas šampionátu, kde domácí Rusko hostilo Saudskou Arábii s výsledkem 5:0 pro domácí výběr.⁴⁰

Ještě před samotným startem celé akce se museli organizátoři potýkat s řadou problémů. Po zvolení Ruské federace jakožto pořadatele 21. mistrovství světa ve fotbale se objevily stížnosti na výběr pořadatelské země vzhledem k účasti Ruska v konfliktu na východě Ukrajiny a anexí Krymu.

Veřejně se za odebrání šampionátu Rusku postavil například tehdejší britský vicepremiér Nick Clegg, který řekl, že *pokud svět dovolí Rusku pořádat šampionát, ukáže svoji slabost a pokrytectví.*⁴¹ Na jeho výrok reagoval liberální demokrat Menzies Campbell, který prohlásil, že *více než politickou otázkou je mnohem více záležitostí morálky.*⁴²

Mistrovství světa 2018 v Rusku nepomohl ani skandál v organizaci FIFA, po němž byli Sepp Blatter, který ve své výpovědi naznačil, že Rusové dostali šampionát na základě tajné dohody, a Michel Platini od etické komise Světové fotbalové asociace obviněni z korupce a dostali osmiletý zákaz činnosti ve fotbale. Přední představitelé FIFA dlouho dopředu

³⁸ VASÍČ, Mírko. *Rusko se těší na fotbalové mistrovství světa. Náklady se blíží k 240 miliardám korun: iROZHLAS - spolehlivé zprávy*[online]. [cit. 2018-01-13]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/rusko-se-tesi-na-fotbalove-mistrovstvi-sveta-naklady-se-blizi-k-240-miliardam_1712281735_ves

³⁹ FIFA neboli Fédération Internationale de Football Association, taky jinak Mezinárodní federace fotbalových asociací.

⁴⁰ *ФИФА назвала города-участники ЧМ-2018 в России: Общество.* РБК. [online]. 29.9.2012 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/rusko-se-tesi-na-fotbalove-mistrovstvi-sveta-naklady-se-blizi-k-240-miliardam_1712281735_ves

⁴¹ *Британский вице-премьер призвал лишить Россию ЧМ-2018: Общество.* РБК. [online]. 27.6.2014 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z:

http://www.bbc.com/russian/rolling_news/2014/07/140726_rn_mh17_clegg_wc2018.shtml

⁴² *Sir Menzies Campbell on Russia 2018: 'This is a moral question':* BBC News [online]. 27.6.2014 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/av/uk-politics-28516349/sir-menzies-campbell-on-russia-2018-this-is-a-moral-question>

deklarovali, že i přes korupční skandál nebude pořadatelství Ruska a Kataru⁴³ vůbec přezkoumáno, ba dokonce odebráno.⁴⁴

Samotný turnaj přinesl velkou oblibu fotbalových fanoušků z celého světa. Na 64 fotbalových utkáních se na tribuny dostalo přes tři miliony diváků. Ruský tým se jasně výhře nad Saudskou Arábií a Egyptem poprvé v historii probojoval do vyřazovací fáze, na což neměla vliv ani závěrečná porážka ve skupině proti Uruguayi. Ruská federace vzápětí zvládla v osmifinále senzačně na penalty vyřadit velké favority na celkové vítězství ze Španělska, cestu turnajem jim zastavili až mezi nejlepší osmičkou celého světa pozdější finalisté z Chorvatska.⁴⁵

1.5. Další významné sportovní události na území Ruska

Sportovní události v novodobé historii Ruské federace se netýkají pouze olympijských her, hokejového či fotbalového mistrovství světa, pozornost si zaslouží i další mezinárodní akce konané na území Ruska.

Moskva se stala v roce 2013 dějištěm mistrovství světa v lehké atletice, v rámci čehož se do Ruska sjela atletická špička ze všech kontinentů. I v tomto případě sehrál hlavní roli sportovní komplex Lužniki, který následně prošel kvůli fotbalovému šampionátu rekonstrukcí. Atletické mistrovství světa probudilo u fanoušků velký zájem, dle zprávy IAAF⁴⁶ během osmi dnů navštívilo hlavní stadion dohromady téměř 400 tisíc diváků.⁴⁷

Světový atletický šampionát přepsal rekord v počtu zúčastněných sportovců, v Moskvě se představilo přesně 1974 závodníků, čímž ruská akce překonala doposud největší mistrovství v Seville v roce 1999 a v Berlíně o deset let později.⁴⁸ Po výsledkové stránce museli být ruští fanoušci spokojeni, domácí tým posbíral sedm zlatých, čtyři stříbrné a šest bronzových medailí a po Spojených státech se stal nejúspěšnější výpravou šampionátu.

⁴³ Katar byl vybrán jako pořadatel následujícího mistrovství světa, tj. v roce 2022.

⁴⁴ *Fifa corruption inquiries: Officials arrested in Zurich*: BBC News [online]. 27.5.2015 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-32895048>

⁴⁵ *2018 FIFA World Cup Russia* [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/worldcup/>

⁴⁶ IAAF neboli Mezinárodní asociace atletických federací.

⁴⁷ *396,548 attend Moscow evening sessions*: News. iaaf.org [online]. 18.7.2013 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-session>

⁴⁸ *206 nations set to compete at the IAAF World Championships*: News. iaaf.org [online]. 2.8.2013 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-session>

Z tradičních zimních sportů Ruská federace ve své historii již čtyřikrát hostila mistrovství světa v biatlonu. Na pořadatelsví Sovětského svazu v letech 1974, 1982 a 1990, kdy bylo dějištěm nyní hlavní město Běloruska Minsk, navázali Rusové v roce 1992 v Novosibirsku. Od nového tisíciletí se zbylé tři biatlonové akce konaly vždy v areálu v Chanty-Mansijsku.

Populární akcí, která proběhla v Moskvě v roce 2008, bylo mistrovství světa v boxu. Zástupci jednadvaceti států si to v různých váhových kategoriích rozdali o tituly mistrů světa, nejvíce medailí získali reprezentanti Ruska, kteří celý turnaj zakončili se ziskem třech zlatých, jedné stříbrné a pěti bronzových medailí. V počtu zlatých kovů byla nejúspěšnějším státem šampionátu Kuba.⁴⁹

V letošním roce se v ruském Krasnojarsku konala také Univerziáda⁵⁰ 2019.

⁴⁹ World Cup 2008 [online]. 2.8.2013 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://amateur-boxing.strefa.pl/Championships/WorldCup2008.html>

⁵⁰ Univerziáda neboli Světové univerzitní hry každý rok přináší souboj sportovců do 26 let, kteří mají zároveň akademickou příslušnost.

2. Nejvýznamnější sportovní osobnosti SSSR a Ruska

V historii Sovětského svazu a Ruska nalezneme velké množství sportovců, kteří mají na svém kontě medaile či úspěchy z prestižních mezinárodních akcí a nesmazatelně se zapsali do historie ruského sportu. Následující kapitola přinese charakteristiku a základní informace subjektivně vybraných jmen a zástupců jednotlivých sportů, kteří se během své kariéry nejvíce proslavili.

Sovětský svaz či Ruská federace nabízí celou řadu sportovců, kteří během své sportovní kariéry posbírali řadu medailových ocenění, a není v možnostech diplomové práce se jejich úspěchům podrobněji věnovat.

Sportovci ze Sovětského svazu v mnoha disciplínách během 20. století marně hledali konkurenci, což dokládá i získaný počet medailí. Na letních olympijských hrách posbírali sovětští sportovci za deset účastí přes tisíc medailí, v zimních sportech se číslo zastavilo na 194 medailích.

Ze své slávy sportovci neustoupili ani po rozpadu Sovětského svazu. Na letních olympijských hrách posbíralo Rusko od svého vzniku dohromady 446 medailí, třetina z nich zlatých. Na zimních olympijských hrách Rusko posbíralo od svého vzniku 124 medailí, na posledních hrách v korejském Pchjongčchangu kvůli dopingovému skandálu soutěžili ruští závodníci pod názvem Olympijští sportovci z Ruska.

2.1. Alexandr Alexandrovič Aljechin

Alexandr Alexandrovič Aljechin (1892 – 1946) patřil k nejlepším ruským šachistům 20. století, který se do historie zapsal řadou významných úspěchů. Během své sportovní kariéry dvakrát získal titul mistra světa a stal se úplně prvním šachovým světovým šampionem, který pocházel ze Sovětského svazu. Navíc je známý i proto, že zatím jako jediný si dokázal udržet titul mistra světa až do své smrti.

2.2. Albina Chamitovna Achatovová

Populární ruská biatlonistka Albina Chamitovna Achatovová (1976*) dokázala během své kariéry čtyřikrát získat titul mistra světa, z toho však pouze jednou v individuálním závodě. Její závodnický vrchol přišel v roce 2006 na olympijských hrách v italském Turíně, kde ve svých třiceti letech získala jednu zlatou a dvě bronzové medaile. S kariérou Achatovové je

spojen velký dopingový skandál, kvůli kterému byla ruská biatlonistka diskvalifikována na dva roky, s čímž souvisel zákaz možnosti účastnit se olympijských her ve Vancouveru a Soči. Po odpykání trestu se Achatovová rozhodla ukončit aktivní kariéru a věnovat se trenérství.⁵¹

2.3. Vsevolod Michajlovič Bobrov

Vsevolod Michajlovič Bobrov (1922 – 1979) byl jedním z nejslavnějších sovětských fotbalistů, hokejistů a trenérů 20. století. Od svého narození byl velmi sportovně nadaný a od roku 1938 hrál fotbal v týmu leningradského Dinama. Ve fotbalové kariéře dosáhl na pozici kapitána v národním týmu.⁵²

Svoje hokejové začátky spojil s týmem CSKA Moskva, hned v prvním utkání vstřelil hattrick a tím předznamenal významnou hokejovou kariéru. Během úvodních sezon nahlédl i do národního týmu Sovětského svazu, se kterým v roce 1954 získal první titul mistra světa. O dva roky později vyhrál zlatou medaili na olympijských hrách, a stal se tak jediným sportovcem v historii, který byl ve své kariéře kapitánem fotbalové i hokejové sborné. Po ukončení kariéry se věnoval trenérství v obou sportech, vedl například moskevské týmy CSKA a Spartak.

Vsevolod Michajlovič Bobrov během své kariéry, kdy posbíral řadu titulů mistra světa a Evropy, získal ocenění Zaslouženého mistra sportu i Zaslouženého trenéra SSSR. S příběhem Bobrova je spojena i havárie letadla s hokejovým týmem BBC, za který Bobrov nastupoval. Přesně 5. ledna 1950 letěl tým na utkání do Čeljabinsku, dle slov Bobrova mu úplně poprvé nezazvonil budík, on zaspal a odlet nestihl. Piloti letadla nezvládli přistání a došlo ke katastrofě, při které zemřelo všech 19 členů hokejového týmu. Verze Šuvalova však dané tvrzení Bobrova popírá.⁵³

Význam Bobrova je doložen faktem, že je po něm pojmenována jedna divize nejlepší evropské hokejové soutěže – Kontinentální hokejové ligy. Významný ruský sportovec zemřel v roce 1979 na srdeční záchvat.

⁵¹ Russian biathletes Albina Akhatova, Yekaterina Iourieva lose appeals of doping bans [online]. 13.11.2009 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://www.espn.com/oly/skiing/news/story?id=4650931>

⁵² ПАХОМОВ, В. Н., *Всеволод Бобров – гений прорыва*. Олма-Пресс, 2002, s. 21. ISBN 5-224-03824-3.

⁵³ ГОЛЬШАК, Юрий, КРУЖКОВ, Александр. Виктор Шувалов: "Самолёт разбился без меня": РАЗГОВОР ПО ПЯТНИЦАМ. СПОРТ-ЭКСПРЕСС [online]. 13.1.2012 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://www.espn.com/oly/skiing/news/story?id=4650931>

2.4. Anatolij Ivanovič Bogdanov

Anatolij Ivanovič Bogdanov (1931-2001) patří do kategorie zlatých sovětských medailistů z olympijských her a mistrovství světa. Bohatá kariéra během 20. století přinesla Bogdanovovi dvě zlaté olympijské medaile a celkem deset titulů mistra světa. Během své krátké sportovní kariéry získal mnoho úspěchů, střeleckou kariéru zakončil v roce 1959 ve věku 28 let. Příčinou byly spory s vedením a jeho následné nenominování na mistrovství světa. Bogdanov zemřel v roce 2001, během svého života se věnoval také psaní sportovních knih se střeleckou tematikou.⁵⁴

2.5. Pavel Vladimirovič Bure

Pavel Vladimirovič Bure (1971*) se narodil v roce 1971 a stále patří k žijícím legendám sovětského a následně i ruského hokeje. Již v juniorském věku svými výkony ukazoval, že bude patřit k hráčům světové úrovně. Během svého působení v CSKA Moskva a reprezentaci Sovětského svazu dokázal vyhrát mistrovství světa v roce 1990, po přesunu do nejslavnější NHL dále reprezentoval Rusko již pouze na dvou olympijských hrách. Z Nagana si po porážce od České republiky odvezl stříbro, o čtyři roky později ze Salt Lake City bronz. Na zlatou medaili z akce pod pěti olympijskými kruhy nikdy nedosáhl.

Bureho kariéra v zámoří byla spojena především s týmem Vancouveru Canucks, vysněný Stanley Cup ale nevyhrál. V roce 1994 se stal nejlepším střelcem play-off, po konci kariéry byl vybrán mezi stovku nejlepších hokejistů historie NHL.⁵⁵ V roce 2006 na olympijských hrách v Turíně byl generálním manažerem ruské hokejové reprezentace.

2.6. Valerij Borisovič Charlamov

Valerij Borisovič Charlamov (1948 – 1981) patří k největším a nejznámějším sovětským hokejistům historie. Během své kariéry stihl osmkrát vyhrát mistrovství světa a dvakrát olympijské hry, zároveň se několikrát zařadil do All-star týmu světových šampionátů a v roce 1976 se stal nejlepším útočníkem mistrovství. Zemřel tragicky ve věku 33 let při automobilové nehodě.

⁵⁴ Поддубный А.П. - "Оружейных дел доктора" [online]. [cit. 2018-01]. Dostupné z: http://www.shooting-ua.com/books/book_7.htm

⁵⁵ 100 Greatest NHL Players: NHL.com [online]. [cit. 2018-01]. Dostupné z: <https://www.nhl.com/fans/nhl-centennial/100-greatest-nhl-players/>

Ruská federace uctila jeho památku tím, že v národním týmu již nikdo nemůže nosit dres s číslem 17.⁵⁶ Navíc se jedna z divizí Kontinentální hokejové ligy jmenuje Charlamovova. Úctu k velkému hráči ukazují i současní ruští hokejisté. Ilja Kovalčuk nosí na klubové úrovni na dresu Charlamovovo číslo, Jevgenij Malkin ze stejného důvodu číslo 71.

2.7. Lev Ivanovič Jašin

Lev Ivanovič Jašin (1929 – 1990) patřil k nejlepším fotbalovým brankářům na světě. Během své kariéry získal řadu individuálních i týmových ocenění, je olympijským vítězem z roku 1956, mistrem Evropy z roku 1960 a pětinasobným mistrem Sovětského svazu. Navíc je jediným fotbalovým brankářem v historii, který získal renomované ocenění Zlatý míč.

Jašin vstoupil na mezinárodní scénu během olympijských her v Helsinkách v roce 1952, kdy navázal na kariéru Alekseje Chomiče. Oba brankáři, kteří spolu působili v Dynamu Moskva i sovětské reprezentaci si vysloužili přezdívku „Tygr a Lev“. Právě Chomič se během své kariéry věnoval zároveň výchově svého nástupce a po dvou letech práce se rozhodl přenechat své místo v brance právě Jašinovi.⁵⁷

Ruský brankář Lev Jašin byl zároveň označován za prvního brankáře, který si osvojil moderní způsob hry, opustil brankovou čáru a aktivně působil na území celé „šestnáctky“.⁵⁸ Z toho důvodu byl často nazýván hazardérem, který příliš riskuje. Vysloužil si i další přezdívky – britští novináři ho nazývali „černou chobotnicí“ proto, že jeho ruce a nohy dosahují všude a prostor branky se zdá být zaplněn. Černou z důvodu barvy jeho dresu a rukavic.⁵⁹

Sportovní kariéru Lev Jašin ukončil v roce 1971 v exhibici, které se zúčastnili světoví fotbalisté té doby.⁶⁰

2.8. Alexandr Alexandrovič Karelin

Alexandr Alexandrovič Karelin (1967*) je sovětský a později také ruský zápasník, který je považován za nejlepšího zápasníka všech dob. V řecko-římském zápase zvítězil v supertěžké váze na třech olympijských hrách po sobě, v roce 2000 při čtvrté účasti získal

⁵⁶ CHAVIN, Boris. *Kto je kto v sovietskom športe*, 1. vyd., Olympia, s. 47.

⁵⁷ ŽURMAN, Oldřich a kol. *Ve fotbalové brance*. Praha : Olympia, 1972, (164 stran), s. 130.

⁵⁸ Šestnáctka je označení pro velké vápno, tj. pokutovém území, tedy místo, kde může brankář zasahovat rukou.

⁵⁹ ŽURMAN, Oldřich a kol. *Ve fotbalové brance*. Praha : Olympia, 1972, s. 132-137.

⁶⁰ Tamtéž, s. 138.

stříbro. V rozhodujícím zápase s Američanem Gardnerem prohrál výsledkem 0:1 a po třinácti letech přišel o svoji neporazitelnost.

Karelin si během své kariéry vysloužil řadu přezdívek, mezi nejznámější patří „ruský medvěd“ či „King Kong“. Po ukončení sportovní činnosti se stal nejmladším generálmajorem země a byl do zvolen do ruského parlamentu.⁶¹

2.9. Anatolij Jevgeněvič Karpov

Anatolij Jevgeněvič Karpov (1951*) je populární ruský šachista, dlouholetý mistr světa v šachu. Svoje kvality prokazoval Karpov již v období dospívání, kdy se ve svých osmnácti letech stal juniorským světovým šampionem. Největší vzestup výkonů Karpova sportovní novináři zaznamenali po roce 1972, kdy jeho hvězda stoupala každým zápasem.⁶²

Přesně 3. dubna 1975 se stal Karpov, ve svých čtyřiaadvaceti letech, v pořadí dvanáctým mistrem světa v šachu. Na dalších deset let se stal nepřemožitelným, jeho neporazitelnost nakonec ukončil v roce 1985 v památných zápasech další populární sovětský a ruský šachista Garrim Kasparov, oba soupeři se netajili vzájemnou rivalitou.

Karpov svoji pozici nejlepšího šachisty přelomu 70. a 80. let potvrzoval svým vystupováním i mimo šachové partie. Znamé je jeho krédo šampiona: „Soupeřit se silnějšími velmistry je nutné, abych stále dokazoval svoji nadřazenost – v tom vidím hlavní radost hry, bez které si nedokážu představit svůj život.“⁶³

Vynikající šachista byl uznáván i svými spoluhráči. Lotyšský šachový velmistr Michail Tal o něm řekl, že *je fantasticky cílevědomý. Je to tank, který nemůže nikdo ničím vychýlit z jím zvoleného směru. Jeho železná vytrvalost je mučením pro ty, kdo mají slabší nervy.*⁶⁴

2.10. Garri Kimovič Kasparov

Garri Kimovič Kasparov (1963*) je ruský šachový velmistr, který vládl mezi roky 1985 – 2000. Rodák z Ázerbajdžánu se do historie zapsal zejména významnou šachovou sérií s tehdejším mistrem světa Anatolijem Karpovem, kterého po velké bitvě porazil

⁶¹ REINHARDT, Karl-Walter. *1000 olympijských vítězů*. Přeložila Milada Burianová. Praha : Euromedia Group, k. s., 2008, s. 150. ISBN 978-80-242-2030-7.

⁶² ЧЕПИЖНЫЙ, Виктор Иванович. *Анатолій Карпов. Турніри і матчі 1969 – 1980*. Москва : Фізкультура і спорт, s. 8-11.

⁶³ Tamtéž, s. 14-15.

⁶⁴ KASPAROV, Garri. *Moji velcí předchůdci 5*. Přeložil Dr. Josef Smolka. Praha : ŠACHinfo, 2008., s. 437. ISBN 978-80-86595-25-2.

v opakovaném zápase 13:11. Karpov se následně ještě třikrát pokusil o odvetu, Garriho Kasparova už ale nikdy porazit nedokázal.

Svoji profesionální kariéru ukončil v roce 2005, později se začal věnovat politickým záležitostem. V současné době žije ve Spojených státech amerických, kde je předsedou Nadace pro lidská práva. Dlouho působil v čele liberálního opozičního hnutí v Rusku a vymezoval se zejména proti Putinově režimu, po opuštění země proti jeho vládě bojuje ze zahraničí.⁶⁵

Garri Kasparov byl vyznavačem útočného a energického stylu. Aktivní styl, který vybízí hráče pouštět se do riskantních tahů a útočných akcí, i v momentech, kdy se musí bránit. „Dával jsem přednost razantní, energické hře – figury se míhaly po celé šachovnici a prohrával obvykle ten, kdo se dopustil chyby jako poslední.“⁶⁶

2.11. Vladimir Jevgeněvič Krutov

Vladimir Jevgenjevič Krutov (1960 – 2012) byl členem legendární formace přezdívané Green line spolu s Larionovem, Makarovem, Fetisovem a Kasatonovem. Během své bohaté hokejové kariéry posbíral dvě zlaté medaile z olympijských her v letech 1984 a 1988, zároveň byl pětinasobným mistrem světa. Uznávaný hokejista se však potýkal s problémy s životním stylem, které nakonec znamenaly nejen jeho velmi rychlý konec v zámoří, v červnu roku 2012 podlehl vnitřnímu krvácení.⁶⁷

Získal si velký respekt u spoluhráčů i protihráčů. Dominik Hašek o něm ve své knize popsal jeho hru jako hokej, který se vymykal všemu, co doposud viděl. Obdivoval zejména hru celé ruské formace Fetisov – Kasatonov – Makarov – Larionov – Krutov.⁶⁸

2.12. Galina Alexejevna Kulakovová

Galina Alexejevna Kulakovová (1942*) je populární ruská běžkyně na lyžích, která během své kariéry získala na čtyřech zimních olympijských hrách dohromady osm medailí,

⁶⁵ Kasparov přirovnal Putina k Hitlerovi. Zastavit ho zítra bude pozdě, říká [online]. 20.11.2014 [cit. 2018-01]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/garri-kasparov-prirovnal-putina-k-hitlerovi-f3o-/zahranicni.aspx?c=A141120_211134_zahranicni_hro

⁶⁶ KASPAROV, Garri. *Jak život napodobuje šachy*. Praha : Argo, 2008, s. 39.

⁶⁷ Legendární ruský hokejista Krutov zemřel, podlehl vnitřnímu krvácení: iDnes.cz [online]. 6.6.2012 [cit. 2018-01]. Dostupné z: https://hokej.idnes.cz/legendarni-rusky-hokejista-krutov-zemrel-podlehl-vnitrnimu-krvaceni-1eg-/reprezentace.aspx?c=A120606_134634_reprezentace_rou

⁶⁸ HAŠEK, Dominik, ZÁRUBA, Robert. *Dominik Hašek. Chytám svůj život*. Praha : Terra, 1999, s. 58. ISBN 80-902282-1-6.

z toho čtyři zlaté. Z její slavné kariéry lze vypíchnout především Olympijské hry v Sapporu 1972, kde ovládla pětikilometrovou i desetikilometrovou trať a zlato brala i ze štafety na 3x5 kilometrů, za což byla odměněna Leninovým řádem. Mimo sportovní kariéru pracovala čtyřnásobná olympionička jako učitelka.⁶⁹

2.13. Larisa Semjonovna Latyninová

Larisa Semjonovna Latyninová (1934*) je bývalá sovětská gymnastka, která v 60. a 70. letech 20. století jednoznačně ovládla soutěže jednotlivců i družstev na olympijských hrách a s celkovým počtem 18 olympijských medailí je nejúspěšnější olympioničkou všech dob.

Úvodní sportovní kroky propojila Latyninová s baletem, až později se rozhodla pro gymnastické disciplíny. „*Snázila jsem se vždy přenést do gymnastiky umění vyjádření citu pohybem, které je vlastní baletu,*“⁷⁰ komentovala propojení obou disciplín sama Latyninová. Latyninová byla ve svém oboru nejlepší, k olympijským medailím přidala ještě devět titulů mistryně světa. Po skončení aktivní kariéry se věnovala trenérství či činnosti bodové rozhodčí.⁷¹

2.14. Jevgenij Vladimirovič Malkin

Jevgenij Vladimirovič Malkin (1986*) patří v současnosti k nejlepším a nejpopulárnějším ruským hokejistům. Rodák z ruského Magnitogorsku působí od sezóny 2006/2007 v nejlepší lize světa NHL v dresu Pittsburghu Penguins, se kterým již třikrát dokázal získat nejslavnější trofej – Stanley Cup. V reprezentaci dosáhl zatím na dvě zlaté medaile ze světových šampionátů, cenný kov z olympijských her mu však v jeho sbírce schází.

2.15. Jakov Fjodorovič Melnikov

Jakov Fjodorovič Melnikov (1896-1960) patří k úspěšným rychlobruslařům sovětské historie. Během své aktivní kariéry v první polovině 20. století posbíral dohromady 34 titulů mistra své země a stanovil téměř tři desítky národních rekordů. Melnikov zemřel v roce 1960 a je pochován v Moskvě.

⁶⁹ REINHARDT, Karl-Walter. *1000 olympijských vítězů*. Přeložila Milada Burianová. Praha : Euromedia Group, k. s., 2008, s. 173. ISBN 978-80-242-2030-7.

⁷⁰ Tamtéž, s. 180.

⁷¹ Tamtéž, s. 180.

2.16. Alexej Jurjevič Němov

Mezi významné olympijské medailisty neodmyslitelně patří také Alexej Jurjevič Němov. Sportovní gymnasta, který kraloval zejména v posledním desetiletí 20. století, během kterého získal dohromady dvanáct olympijských medailí, z toho čtyři zlaté, a pětkrát se stal světovým šampionem.

Kromě medailových úspěchů se zapsal do sportovní historie výkonem na Olympijských hrách v roce 2004, kdy po skvěle provedené sestavě nezvládl dopad, kvůli čemuž přišel o další olympijskou medaili. Na hodnocení rozhodčích reagovali přítomní diváci hlasitým pískotem, který nakonec musel krotit sám Němov. Na základě daného incidentu došlo po olympijských hrách v Aténách ke změně pravidel a hodnocení rozhodčích.⁷²

2.17. Igor Alexandrovič Netto

Igor Alexandrovič Netto (1930-1999) patří k nejúspěšnějším fotbalistům v historii Sovětského svazu. Populární ruský záložník odehrál celou svoji kariéru v jediném fotbalovém klubu – Spartaku Moskva, se kterým se pětkrát radoval ze zisku mistrovského titulu SSSR. Za největší úspěch v kariéře se dá považovat vítězství na světovém šampionátu v dresu sovětského svazu v roce 1960 či zlatá medaile z olympijských her o čtyři roky dříve.

Do dějin fotbalu se Netto zapsal také gentlemanským gestem, když v utkání proti Uruguayi přiznal, že míč po Čislenkově střele prošel do sítě soupeře přes roztrženou síť a na jeho popud rozhodčí branku Sovětského svazu neuznali.⁷³

2.18. Alexandr Michajlovič Ovečkin

Alexandr Michajlovič Ovečkin (1985*) je jedním z nejlepších hokejistů současnosti nejen v ruském, ale i světovém měřítku. Po draftu v roce 2004 se usadil v klubu Washingtonu Capitals hrající NHL a od samotného začátku se stal střeleckým lídrem týmu. V polovině sezony 2016/2017 dosáhl pětistého vstřeleného gólu a zároveň překročil hranici tisíce kanadských bodů. V reprezentačním dresu se pravidelně účastní světových šampionátů, ze kterých si již odvezl tři zlaté, dvě stříbrné a tři bronzové medaile.

⁷² *Diváci Němova podrželi, rozhodčí nikoliv: Sport.cz* [online]. 24.8.2004 [cit. 2018-01-18]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/loh/clanek/38638-divaci-nemova-podrzeli-rozhodci-nikoliv.html>

⁷³ *HETTO.: Большая российская энциклопедия - электронная версия* [online]. [cit. 2018-01-20]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/loh/clanek/38638-divaci-nemova-podrzeli-rozhodci-nikoliv.html>

Zároveň již dokázal posbírat řadu individuálních úspěchů, patří mu například cena Calder Memorial Trophy pro nejlepšího nováčka NHL a je šestinásobným vítězem Charlamovovy trofeje, jakožto ceny pro nejlepšího ruského hráče NHL v dané sezoně.

2.19. Jevgenij Viktorovič Pljuščenko

Jevgenij Viktorovič Pljuščenko (1982*) je po právu titulován nejlepším krasobruslařem novodobé historie. Za svoji bohatou kariéru vynikal především na olympijských hrách, ze kterých si dohromady odvezl dvě zlaté medaile z Turína v roce 2006 a o osm let později na domácí olympiádě v ruské Soči. V ostatních mezinárodních soutěžích dlouho hledal výraznější konkurenci a stihl nasbírat těžko uvěřitelných 45 zlatých medailí.

Pljuščenko navíc po olympijském zlatu v Turíně svoji profesionální kariéru přerušil a začal se věnovat vystupování, kdy ve spolupráci s houslistou Edvinem Martonem připravili show Králové ledové arény. Po tříleté pauze se k sportovní kariéře vrátil a svůj druhý vzestup zakončil na začátku roku 2017.⁷⁴

Na konci března roku 2017 populární krasobruslař definitivně ukončil své působení na sportovní scéně a začal se plně věnovat kariéře trenéra a výchově mladých krasobruslařů.⁷⁵

2.20. Ivan Maksimovič Poddubnyj

K velkým sportovcům ruské a světové historie bezpochyby patří také Ivan Maksimovič Poddubnyj (1871-1949). V dějinách ruského sportu zaujímá významné postavení, znám je především jako profesionální zápasník začátku 20. století. Nejúspěšnější období zaznamenal mezi roky 1904-1909, kdy se hned šestkrát stal mistrem světa v řecko-římském zápase. Kromě sportovní kariéry vystupoval v cirkusech nejen v Rusku, ale hostoval i ve čtrnácti městech napříč čtyřmi kontinenty.⁷⁶

Poddubnyj, přezdíváný „Ruský Ivan“, „Ruský medvěd“ či novináři „Šampion šampionů“ se během své kariéry nikdy nezúčastnil olympijských her, které v jeho dobách nebyly pořádány pro profesionály.⁷⁷ Nejslavnější boj Poddubnyj svedl s francouzským sokem

⁷⁴ Евгений Плющенко: *Официальный сайт - Новости, последние видео и фото прославленного фигуриста* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <http://evgeni-plushenko.com/index-ru.php>

⁷⁵ Плющенко объявил о завершении спортивной карьеры: *РИА Новости* [online]. 31.3.2017 [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://ria.ru/sport/20170331/1491195735.html>

⁷⁶ Пoddубный, легендарный "Русский Иван": *Версия для печати. Правда.Ру* [online]. 9.8.2009 [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://www.pravda.ru/society/fashion/couture/09-08-2009/319898-poddubnyj-0/?mode=print>

⁷⁷ Tamtéž.

Raoulaou de Boucherem, který vyzrál na ruskou legendu nečestným způsobem. Na turnaji v Paříži se pomazal mastnými látkami a tím zamezil soupeři možnost chvatu. Situace okolo porážky ruskou osobnost natolik ovlivnila, že se dokonce rozhodl pro konec v profesionálním sportu.⁷⁸

Poddubnyj zemřel na infarkt v roce 1949, na jeho čest byl ve městě Ejsk postaven památník, muzeum a dokonce škola nesoucí jeho jméno. Památník nese text „Здесь русский богатырь лежит“.

2.21. Alexandr Vladimirovič Popov

Alexandr Vladimirovič Popov (1971*) patří k historicky nejúspěšnějším plavcům ruské historie. Během své sportovní kariéry dokázal získat čtyři olympijské medaile na hrách v roce 1992 ve španělské Barceloně, o čtyři roky později v Atlantě zvládl svůj skvělý výkon zopakovat. V roce 2000 překonal v Moskvě světový rekord na trati dlouhé padesát metrů, který mu patřil následujících osm let.

S jeho kariérou je zároveň spojen nepříjemný okamžik. Krátce po olympijských hrách v roce 1996 se v jedné ze stanic moskevského metra dostal do potyčky, ze které si odnesl rozbitou hlavu a řezné rány. Jeho kariéra byla ohrožena, Popov se však velmi rychle dokázal k závodění vrátit. Sám následně řekl: „*Díky této situaci jsem začal více přemýšlet a učinil správné životní kroky.*“⁷⁹

Po hvězdném návratu se ještě čtyřikrát stal mistrem světa a dodnes patří mezi nejlepší plavce ruské historie.

2.22. Irina Konstantinovna Rodninová

Irina Konstantinovna Rodninová (1949*) je nejúspěšnější krasobruslařka v dějinách. Na svém kontě má totiž tři zlaté medaile z olympijských her, konkrétně v letech 1972, 1976 a 1980. Navíc v párech získala desetkrát titul mistra světa⁸⁰, jejich bruslařský styl s partnerem a pozdějším manželem Zajcevem byl označován jako revoluce.⁸¹ V současné době žije

⁷⁸ СИДОРЧИК, Андрей. «Человек огромной силы и глупости». *Подлинная история Ивана Поддубного: История. Общество. Аргументы и Факты*. [online]. 10.7.2014 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: http://www.aif.ru/society/history/chelovek_ogromnoy_sily_i_gluposti_podlinnaya_istoriya_ivana_poddubnogo

⁷⁹ ОСИПОВА, Анна. *Олимпийский чемпион из Лесного родился во второй раз* [online]. 24.8.2016 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.oblgazeta.ru/society/29863/>

⁸⁰ Čtyři tituly mistra světa získala s krasobruslařem Alexej Uljanovem, šestkrát s Alexandrem Zajcevem.

⁸¹ REINHARDT, Karl-Walter. *1000 olympijských vítězů*. Přeložila Milada Burianová. Praha : Euromedia Group, k. s., 2008, s. 253. ISBN 978-80-242-2030-7.

s druhým manželem a dvěma dětmi v Moskvě, kam se vrátila po svém desetiletém působení ve Spojených státech.

Po konci sportovní kariéry se Irina Rodninová stala trenérkou krasobruslení u mladých talentů, kteří, dle jejich slov, budou více než kdo jiný potřebovat její osobní zkušenosti.⁸²

2.23. Lidija Pavlovna Skoblikovová

Lidija Pavlovna Skoblikovová (1939*) je další z řady sovětských olympijských vítězů. Je považována za jednu z nejúspěšnějších rychlobruslařek na celém světě, během 20. století byla ve svém oboru takřka nepřemožitelná. Se šesti zlatými medailemi z olympijských her byla dlouho nejlepší olympioničkou v historii, po více než třech desetiletích ji překonala krajanka Ljubov Jegorovová.⁸³

2.24. Maria Jurjevna Šarapovová

Maria Jurjevna Šarapovová (1987*) je ruská profesionální tenistka, stříbrná medailistka z Olympijských her 2012 v Londýně a pětinasobná vítězka tenisových grandslamů. Kariéra Šarapovové je úzce svázána s dopingovým skandálem, který pro ruskou tenistku přinesl patnáctiměsíční pauzu od profesionálního tenisu. Na kurty se Šarapovová vrátila v dubnu roku 2017.

2.25. Vladislav Alexandrovič Tret'jak

Vladislav Alexandrovič Tret'jak (1952*) je ruskou sportovní osobností. Se svojí přezdívkou „muž se zlatýma rukama“ je považován za nejlepšího hokejového brankáře na světě všech dob. Na svém kontě má tři zlaté olympijské medaile a hned deset titulů světového šampiona v dresu Sovětského svazu. Po problémech s opuštěním SSSR a snahou hrát hokej za kanadský celek Montreal Canadiens se rozhodl svoji hokejovou kariéru opustit. Od roku 2006 je prezidentem Ruské hokejové federace.⁸⁴

Tret'jak nebyl pouze vynikající brankář, znám je také pro svoji oblíbenost. Kapitán mužstva ČSSR František Pospíšil o něm řekl, že i přes to, že na ledě byli se sovětskými

⁸² ЧАЙКОВСКИЙ, Анатолий. *Ирина Роднина. Александр Зайцев. Москва : Физкультура и спорт.*

⁸³ REINHARDT, Karl-Walter. *1000 olympijských vítězů.* Přeložila Milada Burianová. Praha : Euromedia Group, k. s., 2008, s. 279. ISBN 978-80-242-2030-7.

⁸⁴ Tamtéž, s. 300.

hokejisty velkými soupeři, mimo něj přátelé. Právě Tret'jak patřil z národního týmu ruské sborné k těm nejoblíbenějším.⁸⁵

Zároveň je Tret'jak držitelem řady individuálních sportovních cen, obdržel však také státní vyznamenání Sovětského svazu a od roku 1997 je členem Síně slávy Mezinárodní hokejové federace IIHF.

2.26. Nikolaj Sergejevič Valujev

Nikolaj Sergejevič Valujev (1973*) je světovou hvězdou boxerské scény. Během již skončené profesionální kariéry sehrál dohromady 52 utkání, ze kterých jen dvakrát na svého soupeře nestačil. V boxerských statistikách figuruje s 213 centimetry a 147 kilogramy jako nejvyšší a nejtěžší mistr světa. Valujev, jehož veřejnost zná také pod přezdívkami „Ruský gigant“ či „Zvíře z Východu“. Po konci své kariéry se stal členem Státní dumy v Ruské federaci.⁸⁶

2.27. Jurij Petrovič Vlasov

Jurij Petrovič Vlasov (1935*) během své bohaté sportovní kariéry vzpěrače udivoval světové fanoušky svými výkony. Na svém kontě má zlatou medaili z olympijských her v roce 1960 v Římě, kde v trojboji překonal světový rekord. S jeho kariérou je spojena i velmi populární porážka.

Čtyři roky po svém prvním a nakonec i jediném olympijském vítězství Vlasov obhajoval triumf. Největším soupeřem mu byl další reprezentant SSSR Leonid Žabotinskij, který dokázal zvítězit díky skvělé taktice. Během úvodních pokusů Žabotinskij po nadhozu simuloval bolest zad, kulhal a zdálo se, že nemá šanci Vlasova porazit. Jurij Petrovič Vlasov z toho důvodu zvolil nižší váhu a následně již pouze sledoval, jak ho zázračně uzdravený Žabotinskij porazil. Vlasov poté přiznal svoji chybu a vyzdvihl skvělou taktiku soupeře.⁸⁷

Vlasov je v Ruské federaci znám taktéž jako významný spisovatel a politik. Spisovatelskou dráhu odstartoval již během aktivní sportovní kariéry, po jejím skončení napsal řadu děl, mezi nejpopulárnější patří například historická trilogie Křest ohněm.

⁸⁵ TREŤJAK, Vladislav. *Hokej moje láska*. 1. vyd. Praha : Lidové nakladatelství, 1977, s. 5.

⁸⁶ *Валуев Николай Сергеевич* [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <http://www.duma.gov.ru/structure/deputies/131461/>

⁸⁷ ŠVUB, Josef. *Časopis MUSCLE&FITNESS: Portrét oslavence: Jurij Vlasov* [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: http://www.muscle-fitness.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=13464:portret-oslavence-jurij-vlasov&catid=807&Itemid=175&lang=cz

Z politické sféry je nutné zmínit jeho kandidaturu na prezidenta v roce 1996, ve které, i přes podporu významných osobností⁸⁸, nezmohl a v prvním kole získal pouhých 0,2 % hlasů.

⁸⁸ Podporu v prezidentské kampani mu vyjádřil například americký herec a politik Arnold Schwarzenegger.

3. Současné problémy ruského sportu

Velkým problémem současného sportu je užívání nepovolených látek, drog či dopingu. Samotný termín je ve sportovní historii dávno známý, s větším rozmachem se však setkáváme až v novodobých dějinách. V posledních letech je slovo doping skloňováno nejsilněji s ruskými sportovci a ruskou sportovní federací, čemuž se budu v následujících podkapitolách věnovat.

3.1. Historie dopingu

Ladislav Pyšný ve své knize „Doping, zdraví, výkon“ sestavil základní charakteristiku sportovního dopingu: *„Za doping ve sportu se považuje zjištěná přítomnost zakázaných látek náležejících k vybraným skupinám farmakologických prostředků v tělních tekutinách sportovce a použití zakázaných dopingových metod.“*⁸⁹

Stejný autor v knize Co je doping popisuje, co vše patří pod dopingová pravidla, které musí sportovec dodržovat. Za dopingové jednání je považováno již samotné odmítnutí dopingové kontroly, neposkytnutí požadovaných informací, pokus o podvádění během dopingové kontroly či již jen držení či nelegální zacházení s nepovolenou látkou.⁹⁰

Doping rozhodně není moderní záležitost, s jeho existencí se setkáváme již v dávných dobách. Ví se o požívání látek z důvodu zvyšování výkonnosti v podobě andských indiánů žvýkajících listy koky či egyptských obyvatel, kteří užívali halucinogenní houby a semínka sezamu.⁹¹

Nepovolené dopování na sportovních akcích se ve velké míře rozmohlo až ve 2. polovině 20. století. První případy jsou známy již z konce 19. století, kdy byly dopingové aféry spojeny především s úmrtím cyklisty Arthura Lintona či kolapsu vítěze maratónu Thomase Hickse, u nichž byl posléze prokázáno nadměrné užití drog, v případě Lintona se jednalo o tzv. rychlostní kouli^{92, 93}

Se Sovětským svazem je slovo doping poprvé spojováno v rámci velmi úspěšných Olympijských her 1952 v Helsinkách. Ve finské metropoli se skvěle vedlo sovětským

⁸⁹ PYŠNÝ, Ladislav. *Doping, zdraví, výkon*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1999, s. 9. ISBN 80-7184-813-1.

⁹⁰ PYŠNÝ, Ladislav. *Co je doping? Rizika zneužití*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2006, s. 8. ISBN 80-247-1702-6.

⁹¹ VERROKEN, M. *Drug use and abuse in sport*. In: *Drugs in Sport*. London : 1996, s. 18-55.

⁹² Pojem rychlostní koule je označován jako mix heroinu a kokainu v alkoholu.

⁹³ PYŠNÝ, Ladislav. *Doping zdraví výkon*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1999, s. 14. ISBN 80-7184-813-1.

vzpěračům, kterým však byly následně nalezeny v těle steroidy. Mezinárodní olympijský výbor vyhlásil samotný boj proti dopingů až od roku 1967, kdy byla založena komise se snahou potlačit doping u sportovců z etických a zdravotních důvodů.⁹⁴

SSSR, respektive následně i Ruská federace, není zdaleka jedinou zemí, která je s dopingovými prohřešky ve velké míře svázána. Například na letní olympiádě 1984 v Los Angeles neprošlo zkouškami na návykové drogy celkem 86 amerických sportovců.⁹⁵

Bezpochyby nejpopulárnějším dopingovým hříšником je americký cyklista Lance Armstrong, kterému bylo odebráno sedm titulů slavného závodu Tour de France a dostal doživotní zákaz startu v cyklistických závodech. Ve své knize totiž přiznal doping během své profesionální kariéry, v podobě krevního dopingu, testosteronu a také EPO⁹⁶.

3.2. Problémy na olympijských hrách v Soči

Ruská federace se do dopingové kauzy plně dostala až při Olympijských hrách v roce 2014, které hostilo ruské Soči. Samotný začátek světově známé kauzy je však spojen s jinou sportovní událostí. Řada předních evropských zpravodajských služeb přinesla v roce 2013 informaci o systematickém využívání dopingu ruských sportovců, korupce a vydírání. Řada ruských atletek přiznala užívání zakázaných látek, následně byla donucena zaplatit vedení ruské atletiky za zamlčení dopingového nálezu.⁹⁷

Dopingový skandál, svázaný především s ruskou atletikou, přinesl v roce 2015 vyloučení Ruska z IAAF⁹⁸, pro což hlasovalo 22 z 23 členů rady. Zároveň MOV navrhl všem členům Ruské asociace lehké atletiky, aby přerušili svoji činnost v asociaci a zakázal tím start všech ruských sportovců v disciplínách lehké atletiky na Olympijských hrách 2016 v brazilském Rio de Janeiru.⁹⁹

Ruská federace považovala olympijské hry na území Ruska jako největší sportovní akci počátku nového tisíciletí. Vynaložila na ní obrovské množství finančních prostředků, přípravy trvaly dlouhé roky. Cílem precizně zorganizované akce bylo zároveň získat co nejvíce

⁹⁴ PYŠNÝ, Ladislav. *Doping zdraví výkon*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1999, s. 15-17.. ISBN 80-7184-813-1.

⁹⁵ HNÍZDIL, Jan a spolupracovníci. *Doping aneb Zákulisí vrcholového sportu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2000, s. 34-48 (celkem 151). ISBN 80-7169-776-1.

⁹⁶ EPO je látka erythropoetin, tedy přípravek aktivně zvyšující výkonnost sportovce.

⁹⁷ <http://www.ceskatelevize.cz/sport/atletika/294518-rusti-sportovci-systematicky-vyuzivaji-doping-tvrdi-ard-a-l-equipe/>

⁹⁸ IAAF, neboli Mezinárodní asociace atletických federací.

⁹⁹ Российские легкоатлеты отстранены от соревнований ИААФ [online]. 13.11.2015 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: http://www.bbc.com/russian/news/2015/11/151113_iaaf_doping_suspended

cenných kovů a vyhrát medailové pořadí států. Rusové při samotných hrách získali třiatřicet medailí, z nichž hned třináct bylo zlatých, pořadí národů vyhráli před druhým Norskem a Kanadou.

Již během olympijských her byli sportovci testováni na doping Mezinárodním olympijským výborem, výsledky byly negativní. Dopingové prohřešky začaly ve velké míře vyplouvat na povrch až tři roky po skončení samotné olympiády. Tehdejší předseda ruské národní antidopingové laboratoře Grigorij Rodčenkov byl v roce 2015 suspendován MOV¹⁰⁰ za manipulaci testů na olympijských hrách v Soči.¹⁰¹

V rozhovoru pro britský národní deník The Times sám Rodčenkov řekl: „*Lidé oslavovali ruské olympijské vítěze a my jsme seděli jako blázni a vyměňovali jejich moč.*“ Oproti danému výroku se ohradil ruský ministr sportu Vitalij Mutko, dle kterého se jedná o *cílený útok proti ruskému sportu.*¹⁰² Právě Mutka označil korunní svědek Rodčenkov za koordinátora veškerých podvodů na olympijských hrách.

Organizace WADA¹⁰³ přinesla v červenci roku 2016 závěry vyšetřování dopingového skandálu ruských sportovců s citací prezidenta Thomase Bacha: „*Závěry zprávy jsou šokující a bezprecedentní útok na integritu sportu a na olympijské hry. MOV nebude váhat přijmout nejtvrďší sankce proti jednotlivcům či organizacím.*“ Zpráva přinesla fakta, v rámci kterých moskevská laboratoř používala negativní vzorky z atletického světového šampionátu konaného v roce 2013.¹⁰⁴

Zároveň zde bylo poukázáno na manipulaci dopingů nejen v roce 2014, avšak důkazy ukazují na manipulaci se vzorky mezi roky 2011-2015. WADA zároveň ve zprávě doporučila zákaz přístupu ruských vládních činitelů na všechny mezinárodní sportovní akce včetně olympijských her.¹⁰⁵

Rozuzlení dopingového skandálu nakonec přineslo diskvalifikaci pětadvaceti ruských sportovců z Olympijských her 2014 v Soči a odebrání jedenácti cenných kovů. Mezi

¹⁰⁰ MOV neboli Mezinárodní olympijský výbor.

¹⁰¹ *How Russians doped, cheated at the Winter Olympics in Sochi* [online]. 12.5.2016 [cit. 2019-05-08].

Dostupné z: <https://www.si.com/olympics/2016/05/12/russians-doping-2014-winter-olympics-sochi-medalist-investigation-grigory-rodchenkov>

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ WADA, tj. World Anti-Doping Agency, neboli Světová antidopingová asociace

¹⁰⁴ *Ministerstvo a tajná služba kryly v Soči doping ruských sportovců, uvedla WADA* [online]. 12.5.2016 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.irohlas.cz/node/5946685>

¹⁰⁵ *Ministerstvo a tajná služba kryly v Soči doping ruských sportovců, uvedla WADA* [online]. 12.5.2016 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.irohlas.cz/node/5946685>

potrestanými, kteří jsou zároveň doživotně diskvalifikováni z účasti na olympijských hrách, jsou například běžec na lyžích a vítěz zlata a stříbra Alexandr Legkov či jeho kolega Maxim Vylegžanin. Dále lze ve výčtu najít hned šestici běžkyň na lyžích, zlatého skeletonistu Alexandra Treťjakova, bobistu Alexandra Zubkova a další rychlobruslaře či biatlonisty. Pozici nejúspěšnější výpravy na Hrách v Soči tak Rusko definitivně ztratilo.¹⁰⁶

3.3. Zákaz startu na olympijských hrách

Na základě předchozích dopingových provinění a složitosti situace se Mezinárodní olympijský výbor rozhodl jednat. Přesně 5. prosince 2017 vynesl rozsudek o zákazu startu Ruské federace na Olympijských hrách 2018 v Pchjongčchangu v Jižní Koreji, jakožto důsledek dopingového skandálu svázaného právě s ruským svazem. Pro ruské sportovce bylo řešením startovat na zimních olympijských hrách pod názvem OAR¹⁰⁷.

Sportovci z Ruské federace, kterým bylo povoleno startovat na jihokorejských Hrách, nesměli v dějišti prezentovat ruskou vlajku a s ní spojenou trikoloru, naopak reprezentovali pod olympijskou vlajkou a v případě zisku zlatých medailí jim byla zahrána olympijská hymna.¹⁰⁸

I přes vysoký důraz na dopingové kontroly v Pchjongčchangu proběhly již během samotné olympiády v Jižní Koreji sankce a diskvalifikace za doping. Přítomnost nepovolených látek v krvi byla prokázána Alexandrovi Krušelnickému, který získal, společně se svou ženou, bronzovou medaili v soutěži mixů v curlingu. Cenný kov mu byl následně odebrán. Čtyři dny po jeho diskvalifikaci byla z Her vyloučena i ruská bobistka Naděžda Sergejeva, v jejíž krvi byly nalezeny stopy nepovoleného trimetazidinu.¹⁰⁹

¹⁰⁶ *11 odebraných medailí, 25 doživotních trestů. Na které ruské sportovce si posvítí MOV?* [online]. 30.11.2017 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/olympijske-hry/galerie-hanby-rusove-prisli-kvuli-chybejicim-dopingovym-vzor/r~e85fec1ad12811e7ad1e0cc47ab5f122/>

¹⁰⁷ OAR neboli Olympic athletes from Russia, česky Olympijští sportovci z Ruska.

¹⁰⁸ МОК придумал аббревиатуру для российских спортсменов на Олимпиаде-2018 [online]. 5.12.2017 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.sport-express.ru/olympics/pyeongchang2018/news/mok-pridumal-abbreviaturu-dlya-rossijskih-sportsmenov-na-olimpiade-2018-1344691/>

¹⁰⁹ Россиян лишили национального флага на закрытии Олимпиады [online]. 25.2.2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://lenta.ru/news/2018/02/25/net/>

Na závěrečném ceremoniálu měla být ruská vlajka nesena sportovci OAR, vzhledem k dvěma dopingovým proviněním jim byla tato předem slíbená možnost nakonec zamítnuta.¹¹⁰

Rusové získali pod neutrální vlajkou na olympijských hrách v únoru roku 2018 dvě zlaté, šest stříbrných a devět bronzových medailí. Z nejcennějšího kovu se radovala krasobruslařka Alina Zagitovová, druhé zlato přidali do sbírky Olympijských sportovců z Ruska hokejisté, kteří na turnaji zaznamenali pouze jednu porážku a ve zlatém finále porazili Německo v prodloužení.

Právě s hokejisty OAR je spojeno další, velmi diskutované, provinění. Po předání zlatých medailí, při znění olympijské hymny, ruští hokejisté zpívali text hymny Ruské federace, což jim bylo v pravidlech stanovených Mezinárodním olympijským výborem vysloveně zakázáno. MOV však ujistil, že, i přes porušení pravidel, vítěznému týmu sankce v podobě odebrání zlatých medailí nehrozí.¹¹¹

¹¹⁰ SOMOV, Dmitrij. Золото за пение гимна у России не отберут. А вот вернуть ли флаг? [online]. 26.2.2018 [cit. 2019-04-29]. Dostupné z: <https://www.sport-express.ru/olympics/pyeongchang2018/hockey/reviews/zoloto-za-penie-gimna-u-rossii-ne-otberut-a-vot-vernut-li-flag-1377060/>

¹¹¹ Tamtéž.

4. Zpracování tématu sport v nejběžnějších učebnicích ruského jazyka

4.1. Učebnice pro základní školy

4.1.1. Поехали 4

Pětidílná učebnice pro základní školy Поехали se tématu sport věnuje zejména ve třetí kapitole svého čtvrtého dílu. Kapitola rozkládající se na více než třiceti stranách nabízí žákům základních škol mnoho zajímavého se sportovní tematikou.

Z gramatického hlediska si na daném tématu zopakují jim již známou vazbu *заниматься чем* a *играть в*, dále v dané lekci v nových gramatických jevů budou umět vazby *болеть за кого*; *готовиться к чему*; *участвовать в чем*. Kromě výše zmíněného se žáci seznámí s pokřiky ruských fanoušků, jako například *Давай!*, *Поехали!*, *Шайбу!*, *Молодцы!*.

Kapitola nabízí řadu cvičení, při kterých dojde zejména k procvičení nové slovní zásoby v podobě různých druhů sportů. Úkolem žáků je například přečíst a přeložit program školní olympiády či z obrázku pojmenovat druh sportu, který je daným sportovcem provozován.¹¹² Závěrečná strana kapitoly se věnuje tématu dopingů s humorným podtextem, úkolem žáků je text přečíst, pochopit a převyprávět.¹¹³

4.2. Učebnice pro střední školy

4.2.1. Класс 1

Jednou z využívaných učebnic na střední škole je „Класс!“, který nabízí pro studenty třídílnou sadu učebnic obsahující zároveň také pracovní sešit. Tématu sport se ale ani jeden ze tří dílů sady plně nevěnuje a slovní zásoba s ním spojená je zahrnuta v ostatních tématech.

Již v prvním díle se tématu sport autoři učebnic dotýkají v tématu trávení volného času, kde nabízí pouze jedno cvičení, v rámci kterého se studenti seznámí se základní slovní zásobou sportovních potřeb.¹¹⁴ V souvislosti se sportem dostanou žáci příležitost poznat a více se dozvědět o osobnostech, mezi kterými se objevili i sportovci. Například ruský

¹¹² ŽOFKOVÁ, Hana., EIBENOVÁ, Klaudia., LIPTÁKOVÁ, Zuzana., ŠAROCH, Jaroslav. *Поехали 4. Ruština pro základní školy*. 1. vyd. Praha : ALBRA, 2006, s. 50-51. ISBN 80-7361-018-3.

¹¹³ Tamtéž, s. 56.

¹¹⁴ ORLOVA, Natálie., VÁGNEROVÁ, Marta., KOŽUŠKOVÁ, Mirka. *Klass! Ruština pro střední školy. Učebnice a pracovní sešit*. 1. vydání. Praha : Klett, 2010, s. 90. ISBN 978-80-7397-032-1.

hokejový útočník Alexander Ovečkin na straně 15 či krasobruslař Jevgenij Pljuščenko na straně 61.

4.2.2. Радуга 3 učebnice

Velmi populární na českých středních školách je učebnice Радуга, která studentům nabízí, ve své staré verzi, tři díly učebnic. Sportovní terminologii lze najít až v závěrečném díle, který však nabízí velké množství příležitostí se s danou tematikou seznámit.

V učebnici Радуга 3 nalezneme pouze pět kapitol, které jsou velmi rozsáhlé. Sportu se věnuje kapitola třetí, která je zároveň věnována tématu nemocí a zdravotních problémů. V učebnici ji nalezneme na stranách 93 – 138. Již úvodní strana kapitoly nabízí obrázky s různými typy sportů a studenti mohou popsat, co na nich vidí.

Téma sport je zde zpracováno velmi podrobně. Úvodní text nabízí pohled na Vladimira Litviněnka¹¹⁵ s cvičeními na pochopení textu, dále učebnice přináší řadu cvičení na procvičení slovní zásoby. V kapitole nechybí ani další lexikální, morfologická, dialogická a překladová cvičení se stejnou tematikou.

Z gramatického pohledu jsou v rámci tématu sport procvičeny vazby *играть против кого, чего; болеть за кого* a také *считать кого кем*. Doplnkové rámečky nabízí studentům možnost naučit se vazby *победить кого; выиграть у кого; проиграть кому со счётом*.

Dále učebnice nabízí zajímavá cvičení, v rámci kterých studenti zvládnou rusky popsat rozpis zápasů světového šampionátu, kde dojde k procvičení dnů v týdnu, správné výslovnosti jednotlivých dat a také zemí či národností¹¹⁶, ve druhé části dostanou možnost z plakátu poznat další, méně známé sporty a jejich úkolem je objednat si lístky na danou sportovní událost.¹¹⁷

Závěr první části třetí lekce zároveň nabídne studentům pohled na populární ruská místa a sportovce. Strana 112 nabízí obrázek stadionu Lužniki v Moskvě, dále fotografie z kariéry Vladimíra Трет'яка, Lva Jašina, krasobruslařů Iriny Rodninové s Alexandrem Zajcevem, šachisty Kasparova s Karpovem či tenistu Jevgenije Kafelnikova.¹¹⁸

¹¹⁵ JELÍNEK, Stanislav., FOLPRECHTOVÁ, Jana. HŘÍBKOVÁ, Radka. ŽOFKOVÁ, Hana. *Радуга 3 učebnice*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 1999, 3. lekce, s. 93-138. ISBN 80-7238-0354.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 104.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 128.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 112.

4.2.3. Радуга по-новому 5

Starší třídílná učebnice Радуга přepracována, vylepšena a následně nahrazena pětídílnou sérií učebnic Радуга по-новому. Tématu sport se věnuje závěrečný, pátý, díl učebnice, kde je mu vyhrazena celá třetí kapitola. Stejně jako u staršího typu dané učebnice lze možné najít takřka totožná cvičení, která přináší pouze drobné modifikace.

Opět je zde blízká provázanost s tématem zdraví a zdravého životního stylu. Řada cvičení byla zachována v nezměněném stylu, více času zde však je věnováno legendám ruského sportu. Lev Jašin, Vladislav Tretjak, Irina Rodninovová a Garri Kasparov zde mají rozsáhlé medailonky.¹¹⁹

Stejně jako starší verze učebnice Радуга nabízí každý díl pracovní sešit k procvičení jednotlivých gramatických jevů a slovní zásoby.

4.2.4. Времена 2 – učebnice

K učebnicím pro střední školy lze zařadit také třídílný set od vydavatelství Infoa Времена. Ani jedna ze tří částí se tématu sport podrobněji nevěnuje.

Gramatické jevy spojené se sportovní tematikou lze najít například ve čtvrté kapitole druhé učebnice, která nabízí studentům vazbu *заниматься чем, играть во что*. Kromě základních slovíček jako jsou fotbal a hokej zde větší zaměření na dané téma nalezneme pouze v dvou člancích v závěru lekce. Text na straně 37 popisuje téma sportovních fanoušků, poslech na straně 39 přináší text a následná doplňková cvičení o olympijských hráčích.¹²⁰

Žádná samostatná lekce na téma sport zde, na rozdíl od ostatních populárních učebnic, vyhrazena není.

4.2.5. Další učebnice pro střední školy

Kromě výše zmíněných učebnic se na některých středních školách pracuje také s různými druhy didaktických materiálů, které například připravují studenty na státní maturitní zkoušku či jsou využívány učitelem během hodin konverzací z ruského jazyka.

Mezi takové patří například učebnice Světlany Michlové **Konverzační témata z ruského jazyka**. V ní je sportu věnována kapitola Тělesná výchова а sport, která je rozložena na

¹¹⁹ JELÍNEK, Stanislav., ALEXEJEVA, Ljubov Fjodorovna., HRÍBKOVÁ, Radka., ŽOFKOVÁ, Hana. *Радуга по-новому 5*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 2011, 3. lekce, s. 85-86. ISBN 80-7238-9537.

¹²⁰ CHAMRAJEVA, Jelizaveta., BRONIARZ, Renata. *Времена 2 – učebnice*. 1. vyd. Dubicko : INFOA, 2009. s. 35-39, ISBN 978-80-7240-677-7.

sedmi stránkách. Přináší pouze paralelně přeložený český a ruský text o sportu, který popisuje rozdělení jednotlivých sportovních odvětví, populární sporty v Ruské federaci i České republice a věnuje se také konkrétním sportům a jejich provozování. Žádné praktické cvičení a vysvětlení gramatiky zde nenalezneme.¹²¹

V podobném stylu je vedena učebnice **Ruský jazyk v kostce** od Antonína Hlaváčka a Radky Hříbkové. Přináší řadu užitečných informací z různých oblastí života a je kvalitní učebnicí v přípravě na maturitní zkoušku. Téma sport je zde ale kompletně vynecháno a učebnice se mu nevěnuje ani v minimální míře.

Dále je na trhu k dostání učebnice **Ruština Otázky & Odpovědi**, která tématu sport věnuje desátou kapitolu rozloženou na pěti stránkách. Nenaleznete zde však žádná cvičení, nýbrž pouze systematický česko-ruský překlad otázek a odpovědí s danou tematikou, které lze v kvalitní míře využít při konverzačních hodinách na středních školách. Kromě toho přináší kvalitně zpracovaný slovníček sportovních odvětví a pomůcek.¹²²

V knihkupectvích a knihovnách lze dále najít například **Učebnici současné ruštiny**, která přináší studentům jazyka dva rozsáhlé díly s řadou témat. Tematika sportu je zde rozebrána ve druhé kapitole druhého díle poměrně rozsáhle. Již úvodní část přináší slovníček zajímavých termínů, se kterými se v učebnicích na základních a středních školách příliš nesetkáte.¹²³

Následující podkapitoly přináší například zajímavý poslech o ruské tenistce Marii Šarapovové, formou textu a doplňkových cvičení se poutavě věnuje také krasobruslaři Pljuščenkovi. Kromě překladů a poslechů či čtení textu s porozuměním učebnice nabízí spoustu doplňovacích cvičení, které lze využít při hodinách ruského jazyka na střední škole. V textech je možné nalézt i úryvky o méně známých sportech, které je tímto možné studentům přiblížit.¹²⁴

Za zmínku zajisté stojí také **Ruština nejen pro samouky**, která patří ke starším učebnicím, pohybujících se na trhu. Učebnice vás provede výukou ruského jazyka od

¹²¹ MICHLOVÁ, Světlana. *Konverzační témata z ruského jazyka*. 1. vyd., Praha : Fortuna, 2006, s. 101-108. ISBN 80-7968-953-X.

¹²² IVANOVA, Marija., FRANTA, Michal a kolektiv. *Ruština Otázky & Odpovědi. Nejen k maturitě*. 1. vyd., Dubicko : INFOA, 2008, s. 70-75. ISBN 978-80-7240-608-1.

¹²³ JANEK, Adam., MAMONOVA, Julija. *Učebnice současné ruštiny, 2. díl + mp3. Vhodné i pro samouky*. 1. vyd., Brno : Computer Press, 2011, s. 21-22. ISBN 978-80-251-2859-6.

¹²⁴ Tamtéž, s. 21-39.

samotných začátků v podobě výuky jednotlivých písmen azbuky až ke konverzačním blokům. Ani jedna z pětatřiceti kapitol se však sportu nevěnuje.¹²⁵

¹²⁵ NEKOLOVÁ, Věra., CAMUTALIOVÁ, Irena., VASILJEVA-LEŠKOVÁ, Alena. *Ruština nejen pro samouky*. 1. vyd. Praha : Leda, 2002, 536 s., ISBN 80-85927-96-9.

5. Didaktické zpracování tématu Sport

V rámci páté kapitoly diplomové práce uvedu příklady praktických cvičení, které lze využít ve výuce ruského jazyka na základních i středních školách. Cvičení jsem rozdělil dle jejich charakteru, komplexně mají rozvíjet klíčové kompetence žáků.

Následující cvičení slouží jako příklady k výuce tématu sport, lze je upravovat a modifikovat dle vlastních požadavků. U každého cvičení je za zadání v závorce uvedena úroveň výuky, pro kterou je dané cvičení stanoveno.

5.1. Lexikální cvičení

Zadání

Vysvětlete ruský následující slova a slovní spojení. (úroveň B2)

допинг, олимпийские игры, тренер, чемпион мира, лёгкая атлетика, соперник, нападающий, метание молота, стрельба из лука, тренировка

Zadání

Doplňte na prázdná místa správné písmeno a zjistěte, o jaké slovo se jedná. (úroveň B1)

Vybraný žák půjde k tabuli, na kterou znázorní pomocí čárek slovo. Jedna čárka odpovídá jednomu písmenu v daném slovu. Ostatní žáci následně po vyvolání volí písmena, která by mohla na prázdných místech chybět. Následně dojde k vyřešení celého slova. Vzhledem k tématu je dobré využívat slova a slovní spojení se sportovní tematikou. Například соревнование, гимнастический зал, велосипед, волейбол, лыжные гонки.

Zadání

K danému písmenu abecedy vymyslete co nejvíce slov se sportovní tematikou, které jím začínají. (úroveň B2)

Dle úrovně je možné využít různá písmena ruské abecedy, zároveň je nutné přizpůsobit časový limit možnostem žáků. Žáka s největším počtem slov je možné odměnit.

Zadání

Na volná místa v jednotlivých slovech správně doplňte chybějící písmena. (úroveň B1)

кл_шка к_т_ние по_еда р_лики к_м_нда
бас_е_н ш_йба ф_тб_л_ст ш_х_аты _лим_ийск_е _г_ы
ба_к_тбо_ п_ав_ние з_л_т_ х_к_ей _урн_р

Řešení: клюшка, катание, победа, ролики, команда, бассейн, шайба, футболист, шахматы, олимпийские игры, баскетбол, плавание, золото, хоккей, турнир

Zadání

Úkolem žáků je správným způsobem přiřadit druh sportu s obecným názvem sportovce a následně spojit se sportovní osobností, která vykonává nebo vykonávala daný sport. (úroveň B1)

хоккей	фигурист	Николай Валуев
футбол	боксер	Мария Шарапова
бокс	шахматист	Евгений Плющенко
теннис	хоккеист	Анатолий Карпов
фигурное катание	теннисист	Александр Овечкин
шахматы	футболист	Андрей Аршавин

Řešení

хоккей – хоккеист – Александр Овечкин

футбол – футболист – Андрей Аршавин

бокс – боксер – Николай Валуев

теннис – теннисист – Мария Шарапова

фигурное катание – фигурист – Евгений Плющенко

шахматы – шахматист – Анатолий Карпов

Zadání

Пřiřaď jednotlivé sporty do správného sloupečku podle toho, zda se jedná o letní či zimní, tj. zda ho nalezneme na letních či zimních olympijských hrách. (úroveň A2)

хоккей, биатлон, кёрлинг, конный спорт, горнолыжный спорт, дзюдо, триатлон, фигурное катание, гандбол, фехтование, парусный спорт, санный спорт, сноубординг, греко-римская борьба

летний

X

зимний

Řešení: летний – конный спорт, дзюдо, триатлон, гандбол, фехтование, парусный спорт, греко-римская борьба

зимний – хоккей, биатлон, кёрлинг, горнолыжный спорт, фигурное катание, санный спорт, сноубординг

Zadání

Doplňte do vět vynechaná slova, aby daná věta dávala smysl. (úroveň B1)

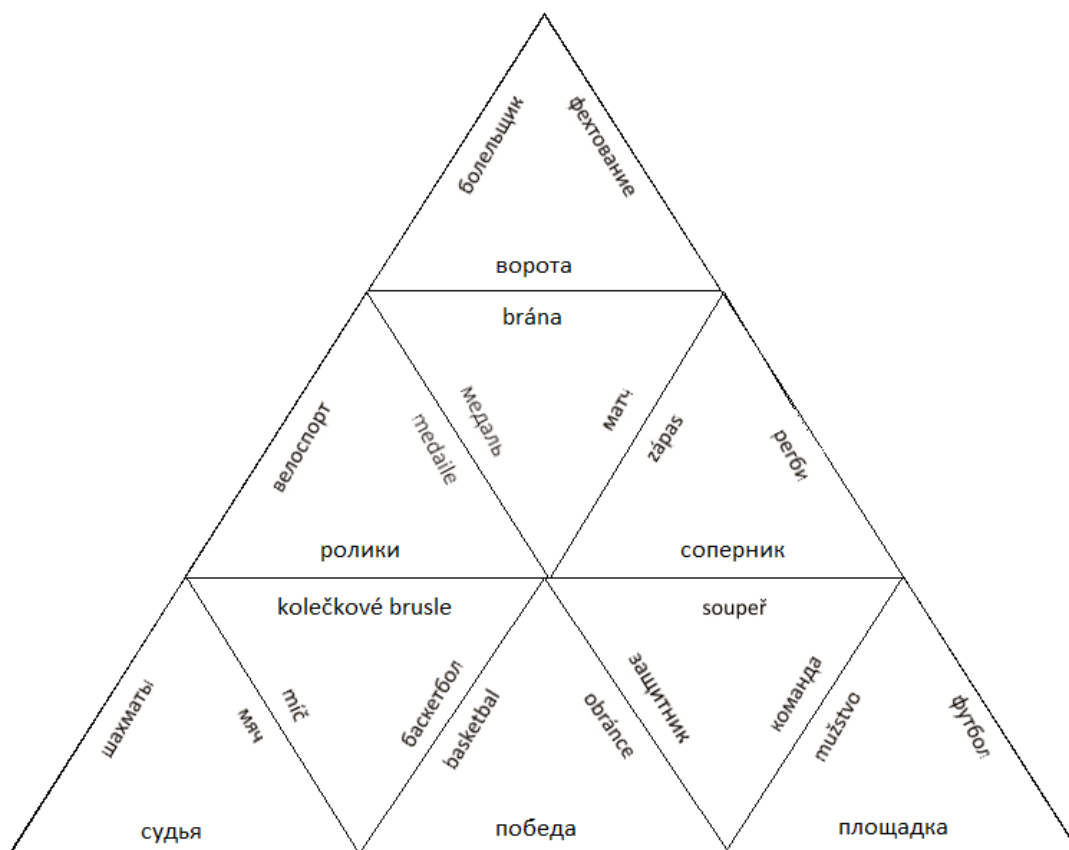
болельщик, победитель, популярный советский хоккеист, турнир, медаль

- Хоккеисты из России выиграли золотые
- чемпионата мира по футболу стали футболисты из Испании.
- В популярном в Москве участвовало шесть команд.
- В Москву приехало много чешских
- Валерий Харламов,, родился в Москве.

Řešení: медали, победителем, турнире, болельщиков, популярный советский хоккеист

Zadání

Rozstříhané trojúhelníky se sportovními termíny poskládejte tak, aby byl překlad českého a ruského slovíčka u sebe, a aby výsledný obrazec měl tvar pyramidy. (úroveň B1)

Zadání

Přiřaď jednotlivé symboly olympijských her na obrázcích k správnému ruskému slovíčku. (úroveň A2)

a)

126

б)

127

¹²⁶ Olympic Rings. Symbol of the Olympic Movement [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/olympic-rings>

¹²⁷ DA SILVEIRA, Brittany. A look at the Olympic Torch Relay to PyeongChang 2018 [online]. 8.2.2018. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://olympic.ca/2018/02/08/a-look-at-the-olympic-torch-relay-to-pyeongchang-2018/>

в)

г)

д)

130

е)

131

словарный запас: олимпийские талисманы, олимпийская деревня, олимпийская эмблема, олимпийские медали, церемонии Олимпийских игр, олимпийский огонь

Řešení

а) олимпийская эмблема, б) олимпийский огонь, в) олимпийская деревня, г) церемонии Олимпийских игр, д) олимпийские медали, е) олимпийские талисманы

Zadání

Doplňte křížovku dle navrhnutých indicií a vyluštěte tajenku. (úroveň B1)

1. Летний спорт.

¹²⁸ *Olympic Village Opens As First Athletes Arrive For Rio 2016 - Olympic News* [online]. 26.6.2016. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/news/olympic-village-opens-as-first-athletes-arrive-for-rio-2016>

¹²⁹ HOWARD, Chelsea. *Winter Olympics 2018: NBC apologizes for political comments made during opening ceremony* [online]. 11.2.2018. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.sportingnews.com/us/athletics/news/winter-olympics-2018-nbc-apologizes-korea-japan-pyeongchang-opening-ceremony/334szdwy615916vojhseby712>

¹³⁰ LORITZ, Kristen. *Olympic medals: A brief history. Team Canada - Official Olympic Team Website* [online]. 30.6.2015. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.sportingnews.com/us/athletics/news/winter-olympics-2018-nbc-apologizes-korea-japan-pyeongchang-opening-ceremony/334szdwy615916vojhseby712>

¹³¹ *Three Olympic Mascots For Sochi 2014. Official Website of the Chinese Olympic Committee* [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: http://en.olympic.cn/news/olympic_news/2011-03-01/2128083.html

2. Зимний спорт.
3. Запрещенные средства усиливающие физическую деятельность организма в спорте.
4. Человек, который контролирует ход матча в разных видах спорта.
5. Самый популярный в России фигурист.
6. Как называется самый большой спортивный комплекс в Москве?
7. Под какой аббревиатурой выступали на олимпийских играх в Кореи спортсмены из России?
8. Какая команда стала победителем Кубка Гагарина в 2009, 2010 и 2018 годах?
9. Один из лучших футбольных вратарей в истории СССР.
10. Вид спорта, исключённый из программы Олимпийских Игр в 2008 году.
11. Какая страна стала победителем в медальном зачёте на Играх в Пхёнчхане 2018?
12. В каком городе состоялись Олимпийские Игры в 2014 году?

1.			Т	Р	И	А	Т	Л	О	Н
2.	К	Ё	Р	Л	И	Н	Г			
3.			Д	О	П	И	Н	Г		
				-						
4.			С	У	Д	Ь	Я			
5.	П	Л	Ю	Щ	Е	Н	К	О		
				-						
6.			Л	У	Ж	Н	И	К	И	
7.			О	А	Р					
8.	К	А	З	А	Н	Ь				
9.			Л	Е	В	-	Я	Ш	И	Н

10.	Б	Е	Й	С	Б	О	Л	
11.	Н	О	Р	В	Е	Г	И	Я
12.		С	О	Ч	И			

Олимпийские игры в 2016 году состоялись в

5.2. Morfologická cvičení

Zadání

Slova v závorce dejte do správného tvaru i s předložkou. (úroveň B1)

У нас в России много (*умный хоккеист*)

Эксперты считают (*Евгений Плющенко*)
мира. (*лучший фигурист*)

Первый матч Чехии с Россией состоялся (*21. март 1996*)

Кто стал (*победитель*) Кубка УЕФА в 2012-ом году?

Я хочу играть (*футбол*).

В честь победителей мы слушали гимн (*Российская Федерация*)

Řešení

умных хоккеистов, Евгения Плющенко лучшим фигуристом, 21-ого марта 1996-ого года, победителем, в футбол, Российской Федерации

Zadání

Správně vyskloňuj následující podstatná jména. (úroveň B1)

кубок, победа, ничья, площадка, шайба, вратарь, балл

Zadání

Správně vyčasuj a uveď ve spojení se správnou předložkou a podstatným jménem následující slovesa. (úroveň B1)

победить..., играть в..., болеть за..., кататься на, плавать

Zadání

Vytvoř množné číslo od níže uvedených slov a zakomponuj je do jednotlivých vět. (úroveň B1)

болельщик, нападающий, тренер, золотая медаль, каток, рекорд, турнир, чемпион, результат, спортсменка

Zadání

Přepiš, případně správně vyslov, číslovky ve správném tvaru. (úroveň B1)

Футболисты Словакии бросили (9) шайб.

(1.) Зимние Олимпийские Игры состоялись в 1924 году в Шамони.

Евгений Малкин играет под номером (71).

Сегодняшний матч начинается в (19) часов.

(23.) Зимние Олимпийские Игры прошли в Пхёнчане.

До конце матча осталось (8) минут.

Zadání

Správně přečti následující výsledky hokejových utkání rusky. (úroveň B1)

Чехия – Россия 4:5

Словакия – США 2:10

Норвегия – Дания 3:3

Канада – Германия 4:3 в овертайме

Zadání

Správě doplň třetí stupeň přídavných jmen. (úroveň A2)

Вячеслав Быков (строгий) тренер.

Нападающий Михаил Григоренко (продуктивный) игрок прошлого сезона Кубка Гагарина.

Николай Юшманов является (быстрый) атлетом в истории России.

Кто из чешских мужчин наиболее (сильный) спортсменом?

Řešení

строжайший, самый продуктивный, самым быстрым, сильным

Zadání

Najděte ve větách chybu, opravte jí a přepište věty správně. (úroveň B1)

Чемпионат мира в футболе состоялся в Российской Федерации.

Лучшим игроком турнира организаторы считали Александра Овечкина.

Олимпийский эмблем символизирует пять населенных частей мира.

Арена спортивного комплекса Лужники была открыта в 1956 году.

Сборная СССР победила в олимпийских играх семь золотых медалей.

Лев Яшин – один из самых популярных русских вратарей.

Řešení

Чемпионат мира по футболу состоялся в Российской Федерации.

Лучшим игроком турнира организаторы считалиы Александра Овечкина.

Олимпийскаяя эмблемаа символизирует пять населенных частей мира.

Арена спортивного комплекса Лужники была открыта в 1956 году.

Сборная СССР победила в Олимпийских играх семь золотых медалей.

Лев Яшин – один из самых популярных русских вратарей.

5.3. Syntaktická cvičení

Zadání

Uspořádej správně pořadí slov ve větě. (úroveň B2)

мира чемпионом Республика стала Чешская

России фигуристы место в заняли третье турнире

не полуфинал хоккеисты Канады вышли почему в ?

Карпов шахматистом мира лучшим Анатолий является

спортивный в большой комплекс Лужники – самый Москве

шайбу Аршавин Европы первую в чемпионате Андрей забросил

Řešení

Чешская Республика стала чемпионом мира.

Фигуристы России заняли в турнире третье место.

Почему хоккеисты Канады не вышли в полуфинал?

Анатолий Карпов является лучшим шахматистом мира.

Лужники – самый большой спортивный комплекс в Москве.

Первую шайбу в чемпионате Европы забросил Андрей Аршавин.

Zadání

Opravte věty tak, aby byly gramaticky správně. (úroveň B2)

Русский спортсмены к сожалению потеряли из-за допинга в Сочи большое количество медалей.

Александр Оверкин самый популярный современный в России хоккеист играет в Вашингтоне.

Дмитрий ты выиграл золото!

По-моему у команды Нижнего Новгорода нет шанса выиграть чемпионат.

Медали из марафона получили нигерийский эфиопский и американский спортсмены.

Команда Пекина самая восточная команда в Континентальной хоккейной лиге.

Řešení

Русские спортсмены, к сожалению, потеряли из-за допинга в Сочи большое количество медалей.

Александр Оверкин, самый популярный современный в России хоккеист, играет в Вашингтоне.

Дмитрий, ты выиграл золото!

По-моему, у команды Нижнего Новгорода нет шанса выиграть чемпионат.

Медали из марафона получили нигерийский, эфиопский и американский спортсмены.

Команда Пекина – самая восточная команда в Континентальной хоккейной лиге.

Zadání

Na dané odpovědi vytvořte jim odpovídající otázky. (úroveň A2)

- Ведь она выиграла чемпионат!
- Семь золотых и три серебряные.
- Spartak победил Динамо со счётом 3:2.
- Лучший бомбардир турнира – Илья Ковальчук.
- Нет, мировой рекорд не был побит.
- В основной группе мы играли с Польшей, Эстонией и Данией.
- Конечно, финал состоялся в Москве.

Řešení (existuje více možných řešení)

Попала Чехия в финал?

Сколько медалей выиграла словацкие спортсмены?

Какой был результат футбольного матча между московскими командами?

Кто стал лучшим бомбардиром?

Побила Исинбаева мировой рекорд?

С кем мы играем в основной группе?

Финал чемпионата мира состоялся в Москве, да?

Zadání

Vytvoř z dané slovního spojení rozkazovací větu. (úroveň B1)

Скажи в повелительном наклонении, чтобы...

... выиграла золотые медали.

... забросил не менее семь шайб.

... одолели городского соперника.

... капитан взял тайм-аут.

... набрал 10 очков.

... болели за свою команду.

Řešení

Выиграйте золотые медали! Забрось не менее семь шайб! Одолейте городского соперника! Возьми тайм-аут! Набери 10 очков! Болейте за свою команду!

5.4. Samostatný písemný/ústní projev

Zadání

Vytvoř prezentaci v programu Microsoft Powerpoint na téma „Sportovní osobnosti“. Vyber si jednoho z ruských sportovců současnosti i historie a připrav o něm několik snímků dlouhou prezentaci. Následně přednes před třídou. (úroveň B1)

Zadání

Napiš souvislé povídání (v délce cca. 250 slov) na téma „Můj nejsilnější sportovní zážitek“. (úroveň B2)

Zadání

Napiš souvislé povídání (v délce cca. 250 slov), ve kterém se minimálně jednou objeví všechna následující slova. (úroveň B2)

Slova: период, медаль, судья, клюшка, болельщик, вратарь, штраф, чемпион, соперник, Россия

Zadání

Maskotem Olympijských her 2014 v Soči se stali zajíc, lední medvěd a leopard. Nakreslete maskota, který je typický pro vaši zemi a poté ho před třídou rusky popište. (úroveň B2)

Zadání

Popište, co vidíte na obrázku. (úroveň A2)

132

Zadání

Na internetu naleznete libovolné hokejové či fotbalové utkání, studentů jeho část pustíte bez zvuku a jednotlivé části je nechte v ruském jazyce komentovat. (úroveň B2)

5.5. Práce s textem

Zadání

Po přečtení textu správně odpovězte na níže uvedené otázky. (úroveň B2)

Россия и Сочи 2014

¹³² Чудо на льду: сборная России выцарапала золото Олимпийских игр у немцев [online]. In: . 25.2.2018 [cit. 2019-05-21]. Dostupné z: <https://rsport.ria.ru/20180225/1133275138.html>

Игры в Сочи проходили с 7 по 23 февраля 2014 года. Сборная России победила в медальном зачете, завоевав 13 золотых, 11 серебряных и 9 бронзовых медалей. МОК через три года сообщил, что за нарушение антидопинговых правил двух золотых медалей лишен бобслеист Александр Зубков, ставший чемпионом в соревнованиях двоек и четверок. Также отмечается, что Зубков, ныне являющийся президентом Федерации бобслея России, пожизненно отстранен от участия в Играх.

МОК в 2016 году по итогам расследования независимой комиссии Всемирного антидопингового агентства о применении российскими спортсменами допинга на Играх в Сочи создал две комиссии, которые занимают перепроверкой проб россиян с Игр в Сочи и информации о государственном вмешательстве в российскую антидопинговую систему. Комиссии возглавляют Денис Освальд и Самуэль Шмид. Расследование WADA началось после заявлений экс-главы Московской антидопинговой лаборатории Григория Родченкова об использовании россиянами допинга в Сочи.

По итогам работы комиссии Освальда сборная России лишилась шести медалей: четырех в лыжных гонках – золота Александра Легкова на дистанции 50 км, серебра мужской сборной России в эстафете 4×10 км, а также серебряных наград Максима Вылегжанина (50 км и командный спринт); двух в скелетоне – золота Александра Третьякова и бронзы Елены Никитиной. После дисквалификации Легкова и Вылегжанина золотая медаль в марафоне должна достаться другому россиянину Илье Черноусову.

После данных решений на счету сборной России стало 10 золотых медалей. Россия лишилась первого места, которое теперь занимает команда Норвегии.¹³³

Otázky k textu:

- Сколько медалей выиграла Россия на ОИ в Сочи?
- Кто возглавлял комиссии, возникшие по итогам расследования независимой комиссии Всемирного антидопингового агентства?
- Сколько медалей лишилась Россия по итогам работы комиссии Освальда?
- Вспомни имена спортсменов, которых лишили золотых медалей.

¹³³ Россия из-за допинга лишилась первого места в медальном зачете Олимпиады в Сочи [online]. In: . 24.11.2017 [cit. 2019-05-21]. Dostupné z: <https://www.segodaya.ua/sport/others/rossiya-iz-za-dopinga-lishilas-pervogo-mesta-v-medalnom-zachete-olimpiady-v-sochi-1093111.html>

- Какая страна заняла первое место в медальном зачёте вместо России?

Řešení

33 медали; Денис Освальд и Самуэль Шмид, 6 медалей; Зубков, Легков, Вылегжанин, Третьяков

Zadání

11 ГОРОДОВ, 12 СТАДИОНОВ, 32 СБОРНЫЕ, 64 МАТЧА

Город	Крупнейшие турниры												1/8 финала				1/4 финала		1/2 финала		Матч за 3-е место		ФИНАЛ				
	ЧТ 14.06	ПТ 15.06	СБ 16.06	ВСК 17.06	ПН 18.06	ВТ 19.06	СР 20.06	ЧТ 21.06	ПТ 22.06	СБ 23.06	ВСК 24.06	ПН 25.06	ВТ 26.06	СР 27.06	ЧТ 28.06	СБ 30.06	ВСК 1.07	ПН 2.07	ВТ 3.07	ПТ 6.07	СБ 7.07	ВТ 10.07		СР 11.07	СБ 14.07	ВСК 15.07	
Екатеринбург		2 EGY URU						21 FRA PER			32 JPN SEN			44 MEX SWE													
Калининград				8 CRO NGA						28 SRB SUI			36 ESP MAR														
Казань				5 FRA AUS							20 IRN ESP			31 POL COL													
Москва (Лужники)	1 RUS KSA																										
Москва (Спартак)				7 ARG ISL																							
Нижегород																											
Ростов-на-Дону																											
Санкт-Петербург																											
Самара																											
Саранск																											
Сочи																											
Волгоград																											

AUS – Австралия, ENG – Англия, ARG – Аргентина, BEL – Бельгия, BRA – Бразилия, GER – Германия, DEN – Дания, EGY – Египет, IRN – Иран, ISL – Исландия, ESP – Испания, COL – Колумбия, CRC – Коста-Рика, MAR – Марокко, MEX – Мексика, NGA – Нигерия, PAN – Панама, PER – Перу, POL – Польша, POR – Португалия, KOR – Корея, RUS – РОССИЯ, KSA – Саудовская Аравия, SEN – Сенегал, SRB – Сербия, TUN – Тунис, URU – Уругвай, FRA – Франция, CRO – Хорватия, SUI – Швейцария, SWE – Швеция, JPN – Япония

a) Detailně si prohlédněte následující program utkání Mistrovství světa ve fotbale 2018, které se konalo na území Ruska. Podle následujícího plánu doplň datum, místo a soupeře v jednotlivých utkáních. (úroveň B1)

Vzor: *пятница 25.6.2018 (Калининград) – Испания – Марокко*

..... 22.6.2018 (.....) – – Исландия

четверг 14.6.2018 (Москва – Лужники) – –

среда (.....) – Уругвай – Саудовская Аравия

..... 18.6.2018 (Нижегород) – –

Zadání

Nejprve si nastudujte informace o hokejové světovém šampionátu v roce 2016. Následně na vynechaná místa do textu doplňte výrazy ve správném tvaru, které odpovídají obsahu tabulky. (úroveň B2)

Чемпионат мира по хоккею 2016

страна проведения: Россия

города проведения: Москва, Санкт-Петербург

время проведения: 6 – 22 мая 2016 г.

число команд: 16

сыграно матчей: 64

посещаемость: 417 414 (6522 за игру)

лучший бомбардир: Вадим Шипачёв (15 очков)

MVP: Патрик Лайне

Результаты:

Группа А (Москва)

Место	команда	Игры	выигрыши	овертайм	поражения	шайбы	очки
1.	Чехия	7	5	2	0	27:12	18
2.	Россия	7	6	0	1	32:10	18
3.	Швеция	7	3	2	2	23:18	13
4.	Дания	7	2	3	2	17:22	11
5.	Норвегия	7	2	1	4	13:22	8
6.	Швейцария	7	1	4	2	20:26	8

7.	Латвия	7	0	3	3	13:22	6
8.	Казахстан	7	0	1	6	15:28	2

Группа Б (Санкт-Петербург)

Место	команда	Игры	выигрыши	овертайм	поражения	шайбы	очки
1.	Финляндия	7	7	0	0	29:6	21
2.	Канада	7	6	0	1	34:8	18
3.	Германия	7	4	1	3	22:20	13
4.	США	7	3	1	3	22:18	10
5.	Словакия	7	2	1	4	15:23	8
6.	Белоруссия	7	2	0	5	16:32	6
7.	Франция	7	1	1	5	11:23	5
8.	Венгрия	7	1	0	6	12:31	3

Плей-офф:

Четвертьфинал: Чехия – США 1:2

Канада – Швеция 6:0

Финляндия – Дания 5:1

Россия – Германия 4:1

Полуфинал: США – Канада 3:4

Финляндия – Россия 3:1

Матч за 3 место: США – Россия 2:7

Финал: Канада – Финляндия 2:0

Призовые места: чемпион – Канада
второе место – Финляндия
третье место – Россия¹³⁴

Text k doplnění:

Чемпионат мира по хоккею 2016 состоялся в Российской Федерации в городах и В турнире участвовало 16, которые во время чемпионата сыграли 64 Команда России проиграла в группе А только матч и поэтому заняла место. Победителем группы Б стала команда, второе место заняла и третье

В Россия выиграла у Германии со счётом 4:1, но после поражению в полуфинале от они должны были играть только матч за третье место. В матче против США Россия забила шайб и на церемониале получила медали.

Чемпионом мира стала, опередив Финляндию. стал лучшим бомбардиром чемпионата мира, премию MVP (для самого ценного игрока) получил нападающий из Финляндии – Популярный чемпионат мира по хоккею обладал большой посещаемостью, во время шестнадцати дней матча посетило 417 414

Řešení

Москва, Санкт-Петербург, команд, матчей, один, второе, Финляндии, Канада, Германия, четвертьфинале, Финляндии, семь, бронзовые, Канада, Вадим Шипачёв, Патрик Лайне, болельщиков

5.4. Překlad

Zadání

Přeložte z ruštiny do češtiny následující věty. (úroveň B2)

¹³⁴ 2016 IIHF Ice Hockey World Championship [online]. [cit. 2019-05-11]. Dostupné z: <http://stats.iihf.com/Hydra/415/index.html>

- Předvedla bezchybný výkon.
- Do konce utkání zbývají dvě minuty.
- Nejproduktivnějším hráčem sezony se stal útočník Jekatěrinburgu.
- Letní Olympijské hry 2020 se konají v Tokiu.
- Je dlouholetým fanouškem Spartaku Moskva.
- Mezi jeho oblíbené sporty patří curling, házená a šachy.
- Žádný český plavec nesplnil limit pro účast na příštích olympijských hrách.
- Světovému basketbalu vládnou Spojené státy.
- Rusko ztratilo vinou dopingu řadu medailí.
- Ve finále mistrovství světa porazila Francie Chorvatsko výsledkem 4:2.

Řešení

- Показала безупречную работу.
- Осталось две минуты до конца матча.
- Самым продуктивным игроком сезона стал нападающий из команды Екатеринбургa.
- Летние Олимпийские игры 2020 состоятся в Токио.
- Он является давним болельщиком московского Спартака.
- К его любимым видам спорта относятся кёрлинг, гандбол и шахматы.
- Ни один чешский пловец не достиг лимита для участия в следующих олимпийских играх.
- США правят мировым баскетболом.
- Россия потеряла ряд медалей из-за допинга.
- Франция победила Хорватию со счётом 4:2 в финале чемпионата мира.

Zadání

Následující slovní spojení správně přeložte z češtiny do ruštiny a následně ho použijte ve větách. (úroveň B1)

pravý obránce, olympijský rekordman, závěrečný ceremoniál, přísný trenér, nejrychlejší běžec, zvítězit (nad), porazit soupeře v prodloužení, hraji volejbal, vyhrát zlatou medaili

Řešení

правый защитник, олимпийский рекордсмен, церемония закрытия, строгий тренер, самый быстрый бегун, победить (кого), победить соперника в овертайме, я играю волейбол, выиграть золотую медаль

5.5. Didaktické hry

Na ukázkou didaktických her lze kromě tradičních využít i moderní technologie, které se do výuky, nejen ruského jazyka, začínají stále více implementovat. K nejoblíbenějším patří například webové aplikace, které lze, za pomoci projektoru či chytrých telefonů, vhodně využít při samotné výuce. V příloze naleznete několik ukávek z jednotlivých aplikací na téma sportu. K tradičním hrám, které mají za úkol studenty aktivizovat a uvolnit mezi běžnými výukovými metodami, patří například **bingo** či **běhací diktát**.

Zadání

Hrajeme bingo! Žákům si na prázdný papír vytvoří hrací pole o šestnácti políčkách, do kterých si libovolně zapíše jednotlivé sporty z třicetičlenné nabídky v ruském jazyce. Následně bude vyučující číst vybrané sporty v českém jazyce, úkolem žáka bude si je v duchu přeložit a následně správně škrtnout ve svém hracím poli. Kdo bude mít čtyři křížky v řadě, sloupci či diagonálně, stane se vítězem hry. (úroveň A2)

Nabídka sportů:

бадминтон, баскетбол, бильярд, водное поло, волейбол, гандбол, гимнастика, метание копья, теннис, прыжки с шестом, прыжки в длину, регби, скейтбординг, толкание ядра, футбол, флорбол, биатлон, кёрлинг, хоккей, санный спорт, фигурное катание, лыжные гонки, шахматы, трековый велоспорт, танец, синхронное плавание, маунтинбайк, каякинг, конный спорт, дартс

Zadání

Běhací diktát má zcela jednoduché zadání. Následující ukávkou položte na lavici těsně před tabulí. Úkolem žáků bude přijít/přiběhnout před tabulí, naučit se část ukázky nazpaměť a následně jí opsat na svůj papír v lavici. Úkolem je za stanovený časový limit opsat co nejdelší část a zároveň se vyvarovat chybám. Následně dojde k samotnému vyhodnocení. Navrhuji časový limit pěti minut. (libovolná úroveň dle obtížnosti cvičení)

Text k diktátu:

17 марта в Ярославле состоялся третий матч 1/2 финала Западной конференции между армейцами Петербурга и ярославским «Локомотивом».

Старт игры остался за армейцами: гости с первых минут отправились в атаку. Опасные моменты у ворот Коновалова на первых минутах возникали часто: так, Максим Карпов не смог реализовать выход 1 в 0. Однако постепенно ярославцам удалось отодвинуть игру от своих ворот, а на 8 минуте и выйти вперед. Вслед за этим инициатива перешла к хозяевам: петербуржцы не смогли реализовать большинство, и игра переместилась в зону армейцев - но, несмотря на все усилия, удвоить свое преимущество ярославцам не удалось. Концовка периода прошла в атаках петербуржцев, но пробить Коновалова до перерыва им так и не удалось.

В начале второго периода активнее выглядели ярославцы: с первых минут хозяева перевели игру в чужую зону и начали атаковать ворота Хелльберга.

Третья двадцатиминутка началась с шайбы армейцев: уже на первой минуте Наиль Якупов помог гостям сократить отставание в счете. Стартовый отрезок периода остался за петербуржцами, включившими скорость и усилившими давление на оборону «Локомотива». Моменты у гостей возникали регулярно: так, в одной из атак Никита Гусев попал в штангу. Во второй половине периода ярославцы окончательно сосредоточились на обороне своих ворот, убегая в редкие контратаки - и одна из них стала голевой: Осипов оформил дубль. В концовке армейцы устроили навал, но успеха им это не принесло.¹³⁵

¹³⁵ «Локомотив» - СКА - 3:1. ХК СКА Санкт-Петербург, 2019/03/17 [online]. 17.3.2019. [cit. 2019-03-28].
Dostupné z: <https://www.ska.ru/news/view/lokomotiv-ska-3-1/>

Závěr

Diplomová práce přináší charakteristiku ruského sportu, jednotlivých zástupců sovětského a ruského sportu v jeho historii až po současnost společně s výčtem nejdůležitějších úspěchů a nejprestižnějších akcí na území Ruské federace. Dokazuje, že na Rusko patří ke sportovním gigantům díky jejich vynikajícím výsledkům v mezinárodním měřítku napříč sporty.

Vzhledem k rozsahu práce není možné ani zdaleka obsáhnout veškeré ruské sportovce, kteří dokázali na národní i mezinárodní úrovni dosáhnout kvalitních výsledků. Výběr jednotlivých sportovců či událostí jsem řešil čistě ze subjektivního pohledu, s výběrem konkrétních jmen mi pomohly přímo kontakty na území Ruské federace, které mají se sportovním děním v Rusku své zkušenosti. Díky mé „práci“ sportovního novináře a mé profesní návštěvě Ruské federace jsem si vytvořil síť kontaktů, která se mnou na výběru daných jmen spolupracovala.

Při jejím psaní jsem využíval především internetové zdroje přinášející řadu statistických údajů, ze kterých jsem ve své diplomové práci výrazně čerpal. Práce může sloužit jako ukázka nesmírné kvality ruských sportovců od dávné historie až po současnost, čímž může pomoci zvýšit prestiž obecně Ruské federace u žáků a studentů základních či středních škol v České republice.

Při tvorbě práce jsem se inspiroval diplomovou prací Bc. Martina Vychytila s názvem „Didaktické zpracování tématu historie ruského hokeje s ohledem na jeho stoleté výročí“, která se zaměřuje pouze na lední hokej. Moje práce přináší rozbor různých sportovních odvětví z podobného hlediska, nicméně stylově je výše zmíněné práci velmi podobná.

Při psaní diplomové práce jsem zjistil velkou řadu zajímavých informací, které mě obohatily vzhledem k mé budoucí profesi učitele a které bych velice rád uplatnil při samotné výuce.

Podobně ucelená práce, obsahující faktické informace a zajímavosti z ruského sportu, nebyla sepsána a věřím, že, i díky praktickým cvičením, dopomůže k pozvednutí úrovně, a ztraktivnější výuky ruského jazyka na českých školách.

Použitá literatura

Zdroje v českém jazyce:

BÁRTA, Pavel. LESCHINGER, Martin. *Velké okamžiky ledního hokeje*. 1. vyd. Ústí nad Orlicí : Flétna, 378 s. ISBN : 80-903652-0-5

Diváci Němova podrželi, rozhodčí nikoliv: Sport.cz [online]. 24.8.2004 [cit. 2018-01-18]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/loh/clanek/38638-divaci-nemova-podrzeli-rozhodci-nikoliv.html>

FOZIKOŠ, Andrej. REITEROVÁ, Taťjana. *Realie rusky mluvících zemích*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 1998. Část 1, Российская Федерация – История, 76 s. ISBN 80-85784-76-9.

GUT, Karel. VLK, Gustav. *Světový hokej: kapitoly z historie*, .1. vyd., Praha : Olympia, 1990. Část 3 , 1 hokejový věrozvěst přišel z východu. Exploze ve Stockholmu, 590 s. ISBN 80-7033-056-2

HAŠEK, Dominik, ZÁRUBA, Robert. *Dominik Hašek. Chytám svůj život*. Praha : Terra, 1999, 464 s. ISBN 80-902282-1-6.

HERFURT, Ivan. *Evropské góly. Procházka evropskými šampionáty 1960-1992*. 1. vyd. Praha : Bohemia, 1996, 188 s. ISBN 80-85803-20-8.

HERFURT, Ivan. *Fotbalové dobývání Evropy. Historie evropských šampionátů od Francie 1960 do Portugalska 2004*. 1. vyd. Praha : Mladá fronta, a.s. – nakladatelství, 2004, 173 s. ISBN 80-204-1138-0.

CHAMRAJEVA, Jelizaveta., BRONIARZ, Renata. *Времена 2 – učebnice*. 1. vyd. Dubicko : INFOA, 2009. 122 s. ISBN 978-80-7240-677-7

IVANOVA, Marija., FRANTA, Michal a kolektiv. *Ruština Otázky & Odpovědi. Nejen k maturitě*. 1. vyd., Dubicko : INFOA, 2008, 183 s. ISBN 978-80-7240-608-1.

JANEK, Adam., MAMONOVA, Julija. *Učebnice současné ruštiny, 2. díl + mp3. Vhodné i pro samouky*. 1. vyd., Brno : Computer Press, 2011, 410 s. ISBN 978-80-251-2859-6.

JELÍNEK, Stanislav., ALEXEJEVA, Ljubov Fjodorovna., HŘÍBKOVÁ, Radka., ŽOFKOVÁ, Hana. *Радыга по-новому 5*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 2011, 3. lekce, 144 s. ISBN 80-7238-9537.

JELÍNEK, Stanislav., FOLPRECHTOVÁ, Jana. HŘÍBKOVÁ, Radka. ŽOFKOVÁ, Hana. *Padýza 3 učebnice*. 1. vyd. Plzeň : Fraus, 1999, 3. lekce, 256 s. ISBN 80-7238-0354.

KASPAROV, Garri. *Jak život napodobuje šachy*. Praha : Argo, 2008, 300 s.

KASPAROV, Garri. *Moji velcí předchůdci 5*. Přeložil Dr. Josef Smolka. Praha : ŠACHinfo, 2008. 443 s. ISBN 978-80-86595-25-2.

Kasparov přirovnal Putina k Hitlerovi. Zastavit ho zítra bude pozdě, říká [online]. 20.11.2014 [cit. 2018-01]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/garri-kasparov-prirovnal-putina-k-hitlerovi-f3o-/zahranicni.aspx?c=A141120_211134_zahranicni_hro

Legendární ruský hokejista Krutov zemřel, podlehl vnitřnímu krvácení: iDnes.cz [online]. 6.6.2012 [cit. 2018-01]. Dostupné z: https://hokej.idnes.cz/legendarni-rusky-hokejista-krutov-zemrel-podlehl-vnitrnimu-krvaceni-1eg-/reprezentace.aspx?c=A120606_134634_reprezentace_rou

LUKÁŠ, David. Plickers. [online]. 29.5.2017 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/21399/PLICKERS.html>

MICHLOVÁ, Světlana. *Konverzační témata z ruského jazyka*. 1. vyd., Praha : Fortuna, 2006, 151 s. ISBN 80-7968-953-X.

Ministerstvo a tajná služba kryly v Soči doping ruských sportovců, uvedla WADA [online]. 12.5.2016 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/node/5946685>

NEKOLOVÁ, Věra., CAMUTALIOVÁ, Irena., VASILJEVA-LEŠKOVÁ, Alena. *Ruština nejen pro samouky*. 1. vyd. Praha : Leda, 2002, 536 s., ISBN 80-85927-96-9.

ORLOVA, Natália., VÁGNEROVÁ, Marta., KOŽUŠKOVÁ, Mirka. *Klass! Ruština pro střední školy. Učebnice a pracovní sešit*. 1. vydání. Praha : Klett, 2010, 165 s. ISBN 978-80-7397-032-1.

PYŠNÝ, Ladislav. *Co je doping? Rizika zneužití*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2006, 93 s. ISBN 80-247-1702-6.

PYŠNÝ, Ladislav. *Doping, zdraví, výkon*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1999. 104 s. ISBN 80-7184-813-1.

REINHARDT, Karl-Walter. *1000 olympijských vítězů*. Přeložila Milada Burianová. Praha : Euromedia Group, k. s., 2008, 336 s. ISBN 978-80-242-2030-7.

Ročenka ledního hokeje 2008, 1. vyd. Praha : AS press, 2008, 160 s. ISBN 80-903552-5-5.

ŠVUB, Josef. *Časopis MUSCLE&FITNESS: Portrét oslavence: Jurij Vlasov* [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: http://www.muscle-fitness.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=13464:portret-oslavence-jurij-vlasov&catid=807&Itemid=175&lang=cz

TARASOV, Anatolij. *O hokeji mluví Tarasov*. 1. vyd. Praha : Olympia, 1971. Léta a lidé, s. 52.

TICHÝ, Václav. *XIII. Mistrovství Evropy ve fotbale. EURO 2008. Rakousko – Švýcarsko*. 1. vyd. Praha : Olympia, 135 s., 2008. ISBN 978-80-7376-099-1.

TREŤJAK, Vladislav. *Hokej moje láska*. 1. vyd. Praha : Lidové nakladatelství, 1977, s. 5.

VASIĆ, Mirko. *Rusko se těší na fotbalové mistrovství světa. Náklady se blíží k 240 miliardám korun: iROZHLAS - spolehlivé zprávy* [online]. [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/rusko-se-tes-i-na-fotbalove-mistrovstvi-sveta-naklady-se-blizi-k-240-miliardam_1712281735_ves

VYHLÍDAL, František. KŘÍŽ, František. *Kronika mistrovství světa v ledním hokeji 1920-2005*. 1. vyd., Praha : DEUS, 2005, 342 s. ISBN 80-86215-76-8.

VYCHYTIL, Martin. *Didaktické zpracování tématu historie ruského hokeje s ohledem na jeho stoleté výročí*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2013, s. 206. Diplomová práce.

ŽOFKOVÁ, Hana., EIBENOVÁ, Klaudia., LIPTÁKOVÁ, Zuzana., ŠAROCH, Jaroslav. *Поехали 4. Ruština pro základní školy*. 1. vyd. Praha : ALBRA, 2006, 136 s., ISBN 80-7361-018-3.

ŽURMAN, Oldřich a kol. *Ve fotbalové braně*. Praha : Olympia, 1972, 164 s.

11 odebranych medaili, 25 dozivotnich trestu. Na které ruské sportovce si posvětil MOV? [online]. 30.11.2017 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/olympijske->

hry/galerie-hanby-rusove-prisli-kvuli-chybejicim-dopingovym-
vzor/r~e85fec1ad12811e7ad1e0cc47ab5f122/

Zdroje v ruském jazyce:

Британский вице-премьер призвал лишить Россию ЧМ-2018: Общество. РБК. [online]. 27.6.2014 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z:

http://www.bbc.com/russian/rolling_news/2014/07/140726_rn_mh17_clegg_wc2018.shtml

Валуев Николай Сергеевич [online]. [cit. 2018-02-03]. Dostupné z:

<http://www.duma.gov.ru/structure/deputies/131461/>

ГОЛЫШАК, Юрий, КРУЖКОВ, Александр. *Виктор Шувалов: "Самолёт разбился без меня": РАЗГОВОР ПО ПЯТНИЦАМ. СПОРТ-ЭКСПРЕСС* [online]. 13.1.2012 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://www.espn.com/oly/skiing/news/story?id=4650931>

Евгений Плющенко: Официальный сайт - Новости, последние видео и фото прославленного фигуриста [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: <http://evgeni-plushenko.com/index-ru.php>

КАЛИНИНА, Юлия. *Жаркие. Зимние. Твои. Что это такое?: - Спорт - МК* [online]. 25.9.2012 [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://www.mk.ru/sport/2012/09/25/752966-zharkie-zimnie-tvoi-chto-eto-takoe.html>

КРЕЧЕТНИКОВ, Артём. *Бойкот Олимпиады: эффективная мера или акт бессилия?. BBCRussian.com* [online]. 25.6.2008 [cit. 2018-01-10]. Dostupné z:

http://news.bbc.co.uk/hi/russian/in_depth/2008/olympics2008/newsid_7517000/7517744.stm

«Локомотив» - СКА - 3:1. ХК СКА Санкт-Петербург, 2019/03/17 [online]. 17.3.2019. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.ska.ru/news/view/lokomotiv-ska-3-1/>

МАЛИНОВСКАЯ, Валентина. *Сколько денег потрачено на Олимпиаду Сочи 2014* [online]. 25.9.2012 [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <http://www.investmentrussia.ru/svoibiznes/goroda-regioni/olimpiada-v-sochi-2014.html>

МОК придумал аббревиатуру для российских спортсменов на Олимпиаде-2018 [online]. 5.12.2017 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://www.sport->

express.ru/olympics/pyeongchang2018/news/mok-pridumal-abbreviaturu-dlya-rossiyskih-sportsmenov-na-olimpiade-2018-1344691/

НЕТТО.: Большая российская энциклопедия - электронная версия [online]. [cit. 2018-01-20]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/loh/clanek/38638-divaci-nemova-podrzeli-rozhodci-nikoliv.html>

ОСИПОВА, Анна. *Олимпийский чемпион из Лесного родился во второй раз* [online]. 24.8.2016 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.oblgazeta.ru/society/29863/>

О спорт, ты бойкот!. *Московский комсомолец* [online]. 13.4.2008 [cit. 2018-01-10]. Dostupné z: <http://www.mk.ru/editions/daily/article/2008/04/13/45476-o-sport-tyi-boykot.html>

ПАХОМОВ, В. Н., *Всеволод Бодров – гений прорыва*. Олма-Пресс, 2002, s. 21. ISBN 5-224-03824-3.

Поддубный А.П. - "Оружейных дел доктора" [online]. [cit. 2018-01]. Dostupné z: http://www.shooting-ua.com/books/book_7.htm

Поддубный, легендарный "Русский Иван": Версия для печати. Правда.Ру [online]. 9.8.2009 [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://www.pravda.ru/society/fashion/couture/09-08-2009/319898-poddubnuj-0/?mode=print>

Плющенко объявил о завершении спортивной карьеры: РИА Новости [online]. 31.3.2017 [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://ria.ru/sport/20170331/1491195735.html>

Российские легкоатлеты отстранены от соревнований ИААФ [online]. 13.11.2015 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: http://www.bbc.com/russian/news/2015/11/151113_iaaf_doping_suspended

Россиян лишили национального флага на закрытии Олимпиады [online]. 25.2.2018 [cit. 2019-05-01]. Dostupné z: <https://lenta.ru/news/2018/02/25/net/>

Россия из-за допинга лишилась первого места в медальном зачете Олимпиады в Сочи [online]. In: . 24.11.2017 [cit. 2019-05-21]. Dostupné z: <https://www.segodnya.ua/sport/others/rossiya-iz-za-dopinga-lishilas-pervogo-mesta-v-medalnom-zachete-olimpiady-v-sochi-1093111.html>

СИДОРЧИК, Андрей. *«Человек огромной силы и глупости». Подлинная история Ивана Поддубного: История. Общество. Аргументы и Факты.* [online]. 10.7.2014 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z:

http://www.aif.ru/society/history/chelovek_ogromnoy_sily_i_gluposti_podlinnaya_istoriya_ivana_poddubnogo

СОЛОВЬЕВ, Роман. *Первый чемпионат мира по хоккею в СССР: серебро, бойкот и 55 тысяч в "Лужниках"* [online]. 4.4.2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z:

https://rsport.ria.ru/hockey2016_heroes/20160404/906495048.html

SOMOV, Dmitrij. *Золото за пение гимна у России не отберут. А вот вернут ли флаг?* [online]. 26.2.2018 [cit. 2019-04-29]. Dostupné z: <https://www.sport-express.ru/olympics/pyeongchang2018/hockey/reviews/zoloto-za-penie-gimna-u-rossii-ne-otberut-a-vot-vernut-li-flag-1377060/>

ТРУШИН, Евгений. *Газета.ру - Спорт: 51:47 в пользу Сочи* [online]. [cit. 2018-01-11]. Dostupné z:

https://web.archive.org/web/20070708192724/http://sport.gazeta.ru/sport/2007/07/a_1879924.shtml

ФИФА назвала города-участники ЧМ-2018 в России: Общество. РБК. [online]. 29.9.2012 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/sport/fotbal/rusko-se-tesi-na-fotbalove-mistrovstvi-sveta-naklady-se-blizi-k-240-miliardam_1712281735_ves

ЧАЙКОВСКИЙ, Анатолий. *Ирина Роднина. Александр Зайцев. Москва : Физкультура и спорт.*

ЧЕПИЖНЫЙ, Виктор Иванович. *Анатолий Карпов. Турниры и матчи 1969 – 1980.* Москва : Физкультура и спорт, 371 s.

Чудо на льду: сборная России выцарапала золото Олимпийских игр у немцев [online]. In: . 25.2.2018 [cit. 2019-05-21]. Dostupné z: <https://rsport.ria.ru/20180225/1133275138.html>

Zdroje v ostatních jazycích:

DA SILVEIRA, Brittany. *A look at the Olympic Torch Relay to PyeongChang 2018* [online]. 8.2.2018. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://olympic.ca/2018/02/08/a-look-at-the-olympic-torch-relay-to-pyeongchang-2018/>

Fifa corruption inquiries: Officials arrested in Zurich: BBC News [online]. 27.5.2015 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-32895048>

HOWARD, Chelsea. *Winter Olympics 2018: NBC apologizes for political comments made during opening ceremony* [online]. 11.2.2018. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.sportingnews.com/us/athletics/news/winter-olympics-2018-nbc-apologizes-korea-japan-pyeongchang-opening-ceremony/334szdwy615916vojhseby712>

How Russians doped, cheated at the Winter Olympics in Sochi [online]. 12.5.2016 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.si.com/olympics/2016/05/12/russians-doping-2014-winter-olympics-sochi-medalist-investigation-grigory-rodchenkov>

CHAVIN, Boris. *Kto je kto v sovietskom športe*, 1. vyd., Olympia, s. 47.

International Ice Hockey Federation. Men [online]. [cit. 2018-01-12]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/iihf-home/history/all-medallists/men/>

International Ice Hockey Federation. Olympics [online]. 4.4.2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://www.iihf.com/home-of-hockey/championships/olympics>

LORITZ, Kristen. *Olympic medals: A brief history. Team Canada - Official Olympic Team Website* [online]. 30.6.2015. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.sportingnews.com/us/athletics/news/winter-olympics-2018-nbc-apologizes-korea-japan-pyeongchang-opening-ceremony/334szdwy615916vojhseby712>

Moscow 1980 Summer Olympics - results & highlights [online]. [cit. 2018-01-11]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/Moscow-1980>.

Olympic Village Opens As First Athletes Arrive For Rio 2016 - Olympic News [online]. 26.6.2016. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/news/olympic-village-opens-as-first-athletes-arrive-for-rio-2016>

Olympic Rings. Symbol of the Olympic Movement [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/olympic-rings>

Pyeongchang 2018. Olympics. International Ice Hockey Federation. [online]. 2016 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://pyeongchang2018.iihf.hockey/>.

Russian biathletes Albina Akhatova, Yekaterina Iourieva lose appeals of doping bans

[online]. 13.11.2009 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z:

<http://www.espn.com/oly/skiing/news/story?id=4650931>

Sir Menzies Campbell on Russia 2018: 'This is a moral question': BBC News [online].

27.6.2014 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: [http://www.bbc.com/news/av/uk-politics-](http://www.bbc.com/news/av/uk-politics-28516349/sir-menzies-campbell-on-russia-2018-this-is-a-moral-question)

[28516349/sir-menzies-campbell-on-russia-2018-this-is-a-moral-question](http://www.bbc.com/news/av/uk-politics-28516349/sir-menzies-campbell-on-russia-2018-this-is-a-moral-question)

Sochi Olympics - 2014 Winter Games in Russia results & videos [online]. [cit. 2018-01-12].

Dostupné z: <https://www.olympic.org/Sochi-2014>

Three Olympic Mascots For Sochi 2014. Official Website of the Chinese Olympic

Committee [online]. [cit. 2019-03-28]. Dostupné z:

http://en.olympic.cn/news/olympic_news/2011-03-01/2128083.html

VERROKEN, M. *Drug use and abuse in sport*. In: *Drugs in Sport*. London : 1996, s. 18-55.

World Cup 2008 [online]. 2.8.2013 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: [http://amateur-](http://amateur-boxing.strefa.pl/Championships/WorldCup2008.html)

[boxing.strefa.pl/Championships/WorldCup2008.html](http://amateur-boxing.strefa.pl/Championships/WorldCup2008.html)

100 Greatest NHL Players: NHL.com [online]. [cit. 2018-01]. Dostupné z:

<https://www.nhl.com/fans/nhl-centennial/100-greatest-nhl-players/>

2016 IIHF Ice Hockey World Championship [online]. [cit. 2019-05-11]. Dostupné z:

<http://stats.iihf.com/Hydra/415/index.html>

2018 FIFA World Cup Russia [online]. [cit. 2019-

03-28]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/worldcup/>

206 nations set to compete at the IAAF World Championships: News. iaaf.org [online].

2.8.2013 [cit. 2018-01-14]. Dostupné z: [https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-](https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-sessio)

[380000-attend-moscow-evening-sessio](https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-sessio)

396,548 attend Moscow evening sessions: News. iaaf.org [online]. 18.7.2013 [cit. 2018-01-

14]. Dostupné z: [https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-](https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-sessio)

[evening-sessio](https://www.iaaf.org/news/press-release/more-than-380000-attend-moscow-evening-sessio)

Пřílohy

Пříloha A: Plickers

Během výuky ruského jazyka na základní či střední škole lze využít i následujících aplikací. **Plickers** je pro využívání na běžné základní či střední škole jednodušší z důvodu, že k jeho použití není potřeba zařízení pro všechny jeho účastníky. Konkrétní definici přináší metodický portál rvp.cz: „*Aplikace Plickers pro svou činnost nutně nevyžaduje internet ani elektronické zařízení v rukách každého žáka. Postačí jim papírová karta s QR kódem, která vhodným otočením vyjadřuje odpověď ABCD, a v učitelových rukou mobilní zařízení schopné ji sejmout. Program je velmi jednoduchý z hlediska správy i obsluhy.*“¹³⁶

Ve vlastní praxi tuto aplikaci využívám velmi rád, v jistých případech jí lze využít i místo písemného testování studentů, výhodou je okamžité vyhodnocení výsledků jednotlivých studentů.

Ilustrační příklady využití na téma sport: (úroveň B1)

Show

**Дополните предложение
правильно:**

Наша команда выиграла !

- A** над соперником
- B** у соперника
- C** против сопернику
- D** с соперником

¹³⁶ LUKÁŠ, David. Plickers. [online]. 29.5.2017 [cit. 2019-05-09]. Dostupné z: <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/21399/PLICKERS.html>

Дополните предложение
правильно:

Александра Овечкина считаю
..... мира.

- А лучший хоккеист
- В лучшего хоккеиста
- С лучшим хоккеистом
- D лучшем хоккеисте

Дополните предложение
правильно:

Россия выиграла по хоккею.

- А золотой медали
- В золотую медал
- С золотую медали
- D золотую медаль

Выберите один зимний спорт.

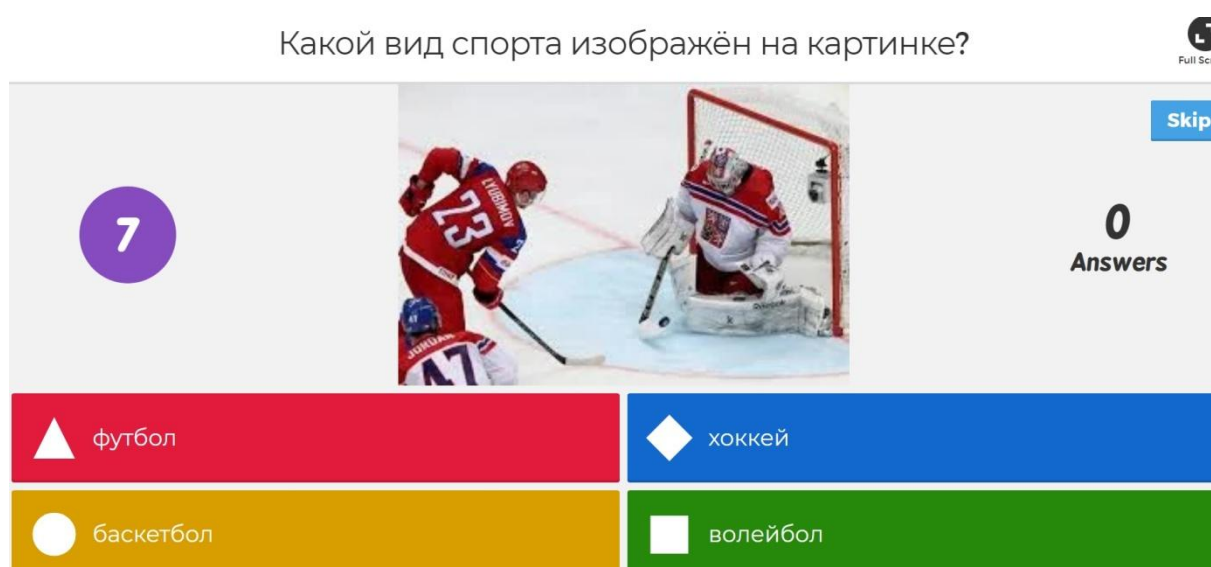
- А велоспорт
- В фехтование
- С фигурное катание
- D прыжок в длину

Пříloha B: Kahoot

Aplikace **Kahoot** vyžaduje přece jen větší kartičky s QR kódy. Každý účastník aktivity musí mít své zařízení, na kterém bude hlasovat, i s připojením k internetu. Z vlastní praxe vím, že daná aktivita je pro studenty zajímavým zpestřením výuky a jeden z výhodných způsobů ověření si vlastních znalostí. Její nevýhodou je právě náročnost na splnění všech podmínek, za kterých je možné jí během hodin využít.

Иллюстраční примеры использования на тема спорт: (уровень B1)

Какой вид спорта изображён на картинке?

The screenshot shows a Kahoot quiz question in Russian: "Какой вид спорта изображён на картинке?" (Which sport is depicted in the picture?). The question number is 7. The image shows an ice hockey game in progress, with a player in a red jersey (number 23) and a goalie in a white and red uniform. The answer options are: футбол (football), хоккей (ice hockey), баскетбол (basketball), and волейбол (volleyball). The "Skip" button is visible in the top right corner, and the current answer count is 0.

7

футбол

хоккей

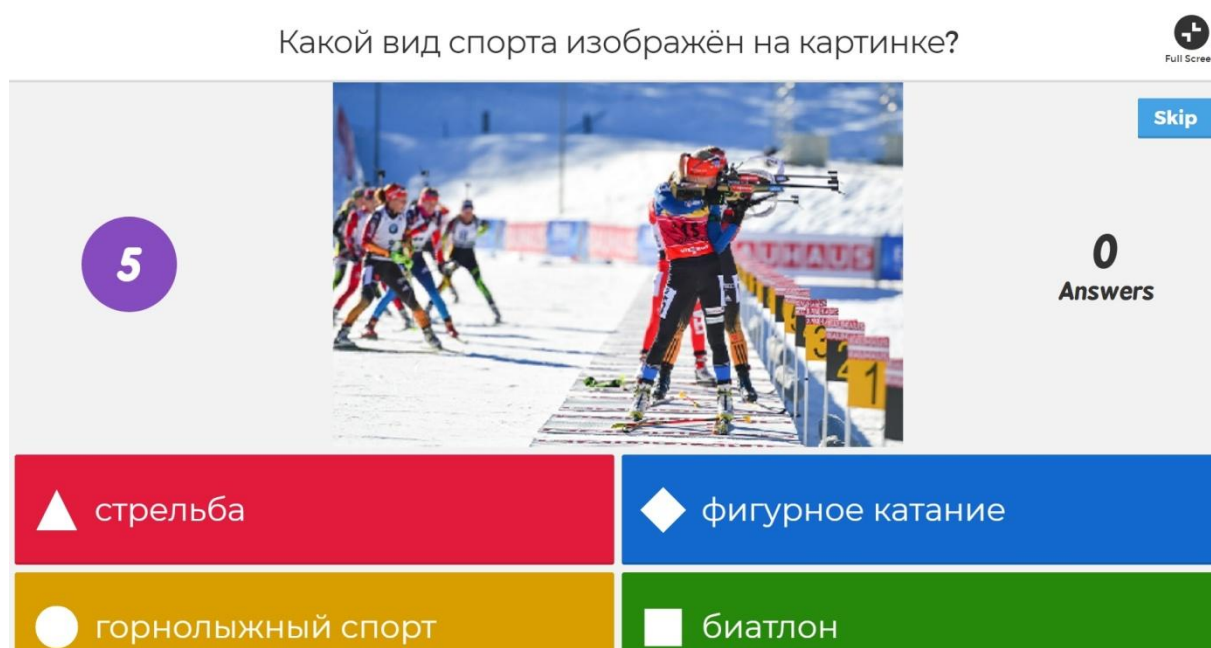
баскетбол

волейбол

Skip

0 Answers

Какой вид спорта изображён на картинке?

The screenshot shows a Kahoot quiz question in Russian: "Какой вид спорта изображён на картинке?" (Which sport is depicted in the picture?). The question number is 5. The image shows biathletes competing on a snowy slope, with one athlete in the foreground aiming a rifle. The answer options are: стрельба (shooting), фигурное катание (figure skating), горнолыжный спорт (skiing), and биатлон (biathlon). The "Skip" button is visible in the top right corner, and the current answer count is 0.

5

стрельба

фигурное катание

горнолыжный спорт

биатлон

Skip

0 Answers

Какой вид спорта изображён на картинке?

18

Skip

0
Answers

▲ бокс

◆ дзюдо

● карате

■ гандбол

Правильно скажи результат этого матча.

12

Skip

0
Answers

▲ ОАР победила Чехию 3:1.

◆ Чехия проиграла с ОАР 0:3.

● Россия проиграла 0:3.

■ Чехия победила ОАР 3:1.

Чемпионат посетил шестьсот тысяч девятьсот семьдесят девять человек. Выбери правильный номер.

18

Kahoot!

Skip

0 Answers

▲ 676 797	◆ 676 979
● 679 679	■ 667 779

В каком предложении нет ошибки?

16

Kahoot!

Skip

0 Answers

▲ Финал произошёл в Санкт-Петербурге.	◆ Финландия - чемпион мира по хоккею в 2011-ом году.
● Малым штрафом наказан русский защитник Войнов.	■ Олимпийский игры 2018 состоялись в Пхёнчхане.

Пříloha C: Slovní zásoba – druhy sportovních odvětví

Letní sporty:

академическая гребля	veslování
аквабайк	aquabike
альпинизм	alpinismus
анаэробное упражнение	aerobik
американский футбол	americký fotbal
аэробатика	akrobatické létání
бадминтон	badminton
баскетбол	basketbal
бег на 100/200/.. метров	běh na 100/200/.. metrů
бег на 110/400/3000 метров с барьерами	běh na 110/400/3000 metrů s překážkami
бейсбол	baseball
бильярд	kulečník
бодибилдинг	kulturistika
бокс	box
борьба	zápas
боулинг	bowling
велосипедный мотокросс	BMX
велоспорт	cyklistika
виндсерфинг	windsurfing
водное поло	vodní pólo
водно-моторный спорт	vodní motorismus
вольная борьба	zápas ve volném stylu
волейбол	volejbal

выездка	drezura koní
гандбол	házená
гимнастика	gymnastika
голбол	goalball
гольф	golf
гребля на байдарках и каноэ	kanoistika
гребной слалом	slalom na divoké vodě
греко-римская борьба	řecko-římský zápas
дартс	šipky
дайвинг	potápění
десятиборье	desetiboj
дзюдо	judo
зорбинг	zorbing
кайтсёрфинг	kitesurfing
карате	karate
каякинг	kajak
кикбол	kickball
конкур	parkurové skákání
конное троеборье	soutěž všestranné způsobilosti v jezdecktví
конный спорт	jezdecktví
корфбол	korfbal
крикет	kriket
крокет	kroket
лакросс	lakros
летающий диск	frisbee
лёгкая атлетика	lehká atletika

марафонский бег	maratónský běh
маунтинбайк	horská kola
метание диска	hod diskem
метание копья	hod oštěpem
метание молота	hod kladivem
настольный теннис	stolní tenis
парусный спорт	jachting
парашютизм	parašutismus
паркур	parkur
пейнтбол	paintball
перетягивание каната	přetahovaná lanem
петанк	pétanque
пилатес	pilates
плавание	plavání
плавание марафон	plavecký maraton
пляжный волейбол	plážový volejbal
поло	polo
прыжки в воду	skoky do vody
прыжки в длину	skoky do dálky
прыжки на батуте	skoky na trampolíně
прыжки с шестом	skoky o tyči
рафтинг	rafting
регби	rugby
рэкете	rackem
рингетт	ringette
семиборье	sedmiboj
сёрфинг	surfing

синхронное плавание	synchronizované plavání
сквош	squash
скейтбординг	skateboarding
смешанная эстафета	smíšená štafeta
современное пятиборье	moderní pětiboj
софтбол	softball
спортивная гимнастика	sportovní gymnastika
спортивное ориентирование	orientační běh
спортивное скалолазание	sportovní lezení
спринт	sprint
стрельба	sportovní střelba
стрельба из лука	lukostřelba
стритбол	streetball
сэндборинг	sandboarding
танец	tanec
теннис	tenis
толкание ядра	vrh koulí
трековый велоспорт	dráhová cyklistika
триатлон	triatlon
тройной прыжок	trojskok
тяжёлая атлетика	těžká atletika
фехтование	šerm
фитнес	fitness
футбол	fotbal
флорбол	florbal
ходьба на 20/50 километров	chůze na 20/50 kilometrů
хоккей на траве	pozemní hokej

художественная гимнастика	moderní gymnastika
шахматы	šachy
шоссейный велоспорт	silniční cyklistika
эйрсофт	airsoft
экстремальные виды спорта	extrémní sporty
эстафета	štafetový závod

Zimní sporty:

биатлон	biatlon
бобслей	boby
горнолыжный спорт	alpské lyžování
кёрлинг	curling
конькобежный спорт	rychl bruslení
лыжное двоеборье	severská kombinace
лыжные гонки	běh na lyžích
прыжки с трамплина	skoky na lyžích
санный спорт	saně
скелетон	skeleton
сноуборд	snowboard
фигурное катание	krasobruslení
фристайл	akrobatické lyžování
хоккей	hokej
шорт-трек	short track